

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Se-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor Grajski trg 7,
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje Kocenova ulica 2,
— Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ul. 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
rota se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.- po raznašal-
cih dostavljena Din 5.- mesečno.
Maribor Grajski trg št. 7. Telefon
št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisni se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

ANGLEŠKA DEMARŠA V RIMU

Italijanske aspiracije na francosko posest so v nasprotju z veliko- nočnim sporazumom, s katerim je Italija priznala status quo na Sredozemskem morju

Rim, 4. dec. br. Včeraj popoldne je angleški poslanik lord Perth obiskal italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana ter je imel z njim daljši razgovor. O tem obisku ni bilo izdano nikako uradno poročilo, vendar pa zatrjujejo v rimskih diplomatskih krogih, da je napravil angleški poslanik ob tej priliki demaršo pri italijanski vladi zaradi italijanskih aspiracij na Sredozemskem morju. Angleški poslanik je opozoril italijansko vlado na to, da je s tako zvanim veliko-nočnim sporazumom, ki je bil nedavno uveljavljen, priznala sedanji status quo in da pomenijo zaradi tega italijanske aspiracije na francosko ozemlje kršitve tega dogovora. Ta korak Anglije je vzbudil v rimskih krogih veliko pozornost.

Pariz, 4. decembra. Vest o angleškem koraku v Rimu je izzvala v Franciji veliko zadovoljstvo. V Parizu so prepričani, da angleška vlada zastopa prav takšno stališče kot francoska in brez rezerve podpira akcije, ki jo je začela francoska vlada v Rimu. V primeru, da v Londonu ne bi dobili zadovoljivih zagotovil, bi bilo potovanje angleškega ministrskega predsednika in zunanjega ministra v Rim gotovo odloženo. Dejstvo, da je snoči angleška vlada objavila, da gresta Chamberlain in Halifax že 10. t. m. v Rim, dokazuje, koliko važnost polagajo v Londonu na odstranitev vseh nesporazumov. Brez dvoma ta obisk do kraja razčišči situacijo, in pokazal, ali je možen resničen sporazum med demokratičnimi in avtoritarnimi vesilami.

Kam meri Italija?

Senzacionalen članek oficioznega „Giornale d'Italia“ o ciljih italijanske politike — Mirovne pogodbe se morajo revidirati v duhu Monakova

Rim, 4. dec. br. Oficiozni »Giornale d'Italia« objavlja senzacionalni članek, v katerem se bavi s pisanjem angleškega in francoskega tiska v zvezi z manifestacijami v Italiji, ki so bile, kakor pravi list, izraz prirodnih aspiracij italijanskega naroda. List smatra, da so napadi francoskega in angleškega tiska neosnovani in ugotavlja, da sta se v gotovih delih Evrope zopet razbohotila demagogija in vojno razpoloženje. Monakovski duh, nadaljuje list, je duh hrabre revizije napak mirovnih pogodb in odstranitve krivice, ki še obstajajo v Evropi. Istotako pa je tudi priznanje potrebe ravnateljstva sil. Tudi grof Ciano je imel v mislih ta duh in ta pravi mir, ko je govoril o potrebi čuvanja interesov in o prirodnih aspiracijah italijanskega naroda. Toda če že a priori nečemo spoštovati teh aspiracij, ki jih v ostalem grof Ciano v svojem govoru ni preciziral, potem je to dokaz, da so proti monakovskemu sporazumu, proti miru, proti mednarodnemu sodelovanju ter da bočejo favorizirati neredne in intrigne tenih sil.

List nato naglašja, da se morajo odnosi med Francijo in Italijo razčistiti, kajti sporazum, ki ga je sklenil leta 1935. Laval, je samo še mrtva črka na papirju. Francija

je sama razveljavila ta sporazum s svojim sodelovanjem pri sankcijah proti Italiji, s svojim sodelovanjem v španski vojni in s svojim zavezništvo s Sovjetsko Rusijo, ki je bilo naperjeno proti Italiji.

Angleška sodba

Rim, 4. dec. br. V zvezi z nedavnimi demonstracijami proti Franciji zaradi Tunisa in Korzike prevladuje v tukajšnjih angleških krogih prepričanje, da gre Italiji v prvi vrsti za to, da pritiska na Francijo ter da doseže, da se špansko vprašanje reši na korist generala Franca. Za to ceno bi Italija zmanjšala svoje zahteve napram Franciji.

Na drugi strani pa prevladuje v italijanskih krogih prepričanje, da bočejo vodilni rimski krogi izkoristiti navidezno oslabilni položaj Francije. Z monakovskim sporazumom se je po mnenju rimskih krogov porušil ves zavezniški sistem Francije. Tudi pričakujejo, da bo Anglija polagala večjo važnost na uvrstitve prijateljstva z Italijo ter bo raje svetovala Franciji zmernost, kakor pa da bi riskirala oslajenje monakovskega duha.

Nemčija prekinila odnose s Kolumbijo

Berlin, 4. dec. br. Nemška vlada je odpoklicala svojega poslanika v Kolumbiji in obvestila kolumbijsko vlado, da prekinja z njo diplomatske odnose. Svoj korak utemeljuje z neprijeteljskim zadržanjem Kolumbije napram Nemčiji, zlasti v zvezi s protizidovskimi ukrepi, ki jih je izdala Nemčija. Obenem je nemška vlada zahtevala, naj Kolumbija odpokliče svojega poslanika v Berlinu. Kolumbijski poslanik Hamamilo je namreč ob priliki znanih velikih

protizidovskih izgovorov fotografiral ranjene žide in razne druge prizore ter je dopustil, da so njegovi fotografski posnetki objavili v inozemskem tisku. Ze poprej je imel zaradi svojega zadržanja napram Židom konflikte z nemško policijo. V ameriških krogih je prekinitev odnosov med Nemčijo in Kolumbijo izzvala veliko pozornost in utegne nastati iz tega še velika mednarodna afera.

Japonci ne morejo sestaviti »kitajske« vlade

Peiping, 4. decembra, AA. (Reuter): Prvi poskus, da se ustanovi nova federalna vlada za Kitajsko, ni uspel. Maršal Vupeju, ki so mu Japonci ponudili predsedstvo nove vlade, je to odklonil. V poročilu, v katerem je razložil, zakaj odklanja to mesto, pravi, da je političen položaj v pokrajinah, ki so jih zasedle japonske čete, za Japonce neugoden. Pričakujejo novih japonskih poskusov, da se sestavi nova kitajska federalna vlada v Nankingu.

Tokio, 4. dec. (Havas): Agencija »Domej« poroča iz Hankova, da so na bojišču v srednji Kitajski kitajske čete, ki štejejo kakih 2000 ljudi, napadle Tungčan. Mesto Tungčan leži v jugovzhodnem delu pokrajine Hopej. Poročila pravijo, da je bil ta napad odbit in da so Kitajci pustili na bojišču 700 mrtvih. Agencija Domej tudi poroča, da je bil odbit kitajski napad na Kingčan, 70 milj severozahodno od Hankova.

Eden odpotoval v Ameriko

London, 4. dec. br. Bivši angleški zunanji minister Anthony Eden je včeraj odpotoval v Ameriko, kjer bo ostal skoro dva meseca. Obiskal bo Zedinjene države ter imel razgovore z vodilnimi ameriški ministri in politikmi. Sprejet bo tudi pri predsedniku Rooseveltu. Dasi Edenovo potovanje v Ameriko ni združeno z nikakoli posebno mislijo, vendar mu pripisujejo v diplomatskih krogih velik pomen, ker vidijo v njem bodočega moža Anglije in voditelja vedno bolj naraščajočega pokreta, ki se zavzema za čim tesnejše sodelovanje vseh demokratičnih držav. Eden sam je pred svojim odhodom izjavil novinarjem, da njegov obisk v Ameriki nima nikakega političnega značaja. Upa pa, da se bo sestal s starimi prijatelji ter da si bo pridobil še novih.

Nova davčna politika Francije

Pariz, 4. dec. AA. Zakonski odlok o prilagoditvi davčnih obveznosti se postopoma uveljavlja. Uradni list je danes objavil ukaz, po katerem se takse za ustanavljanje novih podjetij zmanjšajo od 3 na 0,25 odstotka. Izšel je tudi ukaz o ustanovitvi komisije, ki bo imela dolžnost, da davčno zakonodajo prilagodi novi politiki. Kongres socialne stranke si je pridržal gotove rezerve glede socialne nepopolnosti in načina razdelitve davkov.

Nemiri v Palestini

Jeruzalem, 4. decembra. AA. Havas: Pri večerajšnjih spopadih v Palestini so bile ubite štiri osebe. Poleg tega je prišlo do spopada in napada na vojaško postajo v Nabluzu, Ghazi ter v judovski četrti v Jaffi. Pri teh napadih ni bilo človeških žrtev. Neznani atentatorji so pretrgali železniško progo med Lido in Tel-Avivom. En vlak se je iztril. Neznanci so zažgali židovsko tovarno vžigalci. Vsi poskusi, da bi požar pogasili, so ostali brez uspeha. Tovarna je pogorela do tal. Zahodno od Ramalaha je prišlo do spopada med vojsko in vstajši. Sodelovala so tudi letala. Vojaške patrrole so odkrile severozahodno od Hebrona veliko skladišče strojnih pušk.

Strašno bombardiranje v Španiji

Valencija, 4. dec. (Havas). Danes dopoldne je 15 nacionalističnih letal vrglo na pristanišče Valencije ter na predmestja Grao, Nazaret in Definedo 200 bomb. Porušenih je bilo več hiš.

Valencija, 4. dec. AA. (Havas). 30 nacionalističnih letal je včeraj bombardiralo Sivo ter vrglo okoli 120 bomb, težkih po 100 kg. Porušenih je bilo 18 hiš, pet ljudi je bilo ubitih, 22 pa ranjenih.

Barcelona, 4. dec. AA. (Reuter). Pri bombardiranju barcelonske okolice je bilo ubitih 55 ljudi, 100 pa ranjenih.

Tunis hoče ostati pod Francijo

Pariz, 4. decembra. AA. Manifestacije v italijanski skupščini in sprevodi po rimskih ulicah kjer so padli vzkliki »Tunis! Tunis! Tunis!«, so razburili prebivalstvo Tunisa do takšne mere, da so se celo krogi, ki so simpatizirali z Italijani pridružili ostalemu prebivalstvu pri vseh manifestacijah lojalnosti v korist Francije. Vsi listi, ki izhajajo v francoskem jeziku, objavljajo članke, ki zelo ostro protestirajo, le list »Union« fašistični organ v Tunisu, ne objavlja informacij o protifrancojskih manifestacijah v Rimu. Ne samo vsi ugledni prebivalci Tunisa, pač pa tudi mnogotevilni zastopniki buržoazije in siromašnih slojev zagotavljajo bodisi pismeno ali brzojavno glavni rezidenca, da so zvesti državi zaščiteni. Bilo je več zborovanj, ki so imela namen, da se izvede organizacija javnih manifestacij, pri katerih bodo sodelovali tudi Korzičani iz Tunisa. Italijanski konzulat stražijo močni oddelki.

Tuniski odsek velikega sveta je soglasno sprejel resolucijo, v kateri se izraža čut lojalnosti tuniskega prebivalstva do Francije, ki je tako plemenito delovala v tej pokrajini. Resolucija naglašja, da bo tuniško prebivalstvo, ki je popolnoma vdano francoskim oblastem, znalo pokazati svojo pripravljenost in bo storilo svojo dolžnost, če bo domovina v nevarnosti.

Tudi Korzika odločno za Francijo

Pariz, 4. dec. (Havas). V mestih Ajaccio in Bastida na Korziki so bile danes dopoldne velike manifestacije, pri katerih so bile sprejete resolucije, ki poudarjajo zvestobo Korzike do Francije. V Bastidi se je danes dopoldne pred gledališkim trgov zbralo več tisoč ljudi, ki so poudarjali lojalnost Korzike v francoski domovini. Trgovine so bile zaprte. Na javnih zgradbah so visele zastave, zbrana množica je svečano sprejela naslednjo prisego: Pred vsem svetom prisegamo, da bomo z vso dušo živeli za Francijo in za njo tudi umrli. Prisegamo pri naši slavi, pri naših grobovih in pri naših zibelkah.

Shodi opozicije

Negotin, 4. dec. predsednik JNS g. Peter Živković je včeraj prispeval v Negotin, kjer je imel konferenco z vodilnimi pristaji. Danes je imel v Negotinu in v srezu več shodov.

Beograd, 4. dec. Danes je bil na Banjski shod združene opozicije. Govorili so Ljuba Davidović, Miloš Bobić in B. Vlačić.

Zagreb, 4. dec. Danes je bil na novem sejmšišču shod bivše HSS. Poleg zagrebških kandidatov je govoril tudi dr. Maček. F

Volitve v sudetskih pokrajinah

Berlin, 4. dec. br. Danes so bile volitve dveh poslancev sudetskih pokrajin, ki so bile priključene Nemčiji. Volitve so bile, kakor doslej v Nemčiji skrbno organizirane in končane skoraj povsod že dopoldne. Popoldne so volili še bolniki in oni, ki so bili dopoldne zadržani z delom. Po mestih so priredili velike manifestacijske prireditve. Glasovali so tudi mnogi Čehi, ki so prišli pod Nemčijo. Volilni rezultati še niso znani. Izvoljeni so seveda službeni kandidati, volitve same pa so imele bolj značaj narodnosocialistične manifestacije.

Kriza belgijske vlade

Bruselj, 4. dec. br. Flančni minister Gerard je odstopil. Ministrski predsednik Spaak je ponudil ta resor zastopniku krščanske stranke Jansenu, ki pa je odklonil vstop v vlado. Ni izključeno, da bo Spaak zaradi tega podal ostavko cele vlade.

Plačilni sporazum med Rumunijo in Italijo

Bukarešta, 4. decembra. AA. Rador: Včeraj je bil podpisan sporazum o plačevanju in zamenjavi blaga med Rumunijo in Italijo. Po tem sporazumu se bo obseg zamenjave blaga med tema dvema državama znatno povečal. Senator Gianini, šef italijanskega zastopstva, je povabil v imenu svoje vlade ministra za narodno gospodarstvo Constantinesca na obisk v Italijo.

Italijanski legionarji se vračajo iz Španije

Rim, 4. dec. (Havas). Italijanski parnik »Gradisca«, je prispel danes v Neapel s 400 ranjenimi italijanskimi legionarji.

Ostavka dveh grških ministrov

Atene, 4. dec. br. Minister za trgovsko mornarico Radiodes in prometni minister Spiridonis sta podala ostavko.

Balkanska zveza bo solidarno čuvala svoje meje

Zasedanje generalnih štabov Balkanske zveze v Atenah — Pomemben govor predsednika grške vlade

Atene, 4. decembra. AA. Po kosilu, ki je bilo prirejeno na čast načelnikom glavnih generalštabov držav Balkanske zveze, je predsednik grške vlade Metaxas izrazil posebno zadovoljstvo, da more v imenu grške vojske pozdraviti predstavnike vseh zavezniških vojsk. Nato se je spomnil velikega šefa plemenitega turškega naroda, prijatelja in zaveznika Kemala Atatürka, ki je bil eden glavnih ustanoviteljev Balkanske zveze. Zatem pa je dejal: Sprejem, ki smo vam ga priredili, dokazuje neomajni prijateljstvo Grčije do vaših plemenitih narodov. Vaša navzočnost v Grčiji simbolizira in ponovno potrjuje najpristnejšo solidarnost naših starih držav in njihovo globoko zvestobo Balkanski zvezi, ki je neomajni temelj miru na Balkanskem polotoku. Balkanski sporazum ni prežet z napadalnimi cilji, pač pa nasprotno, s takimi sestanki zastopnikov balkanskih držav se še bolj utrjuje. Prežete s plemenitim idealom sloge in miru imajo naše štiri države zakonito pravico, da organizirajo svojo varnost in blagostanje svojih narodov, ki so toliko pretrpeli. Istočasno pa imajo odločno voljo ohraniti svoje narodno ozemlje, katerega meje so bile končno javno zarisane s krvjo njihovih slavni junakov. Navdaja jih ideja miru, ki daje tem državam dostojanstvo in srečo in ki ga v tem trenutku, kakor nikdar prej ni mogoče ohraniti drugače kot s skrbno organizacijo njihove narodne obrambe in tesne povezanosti med njihovimi vojskami. Nedavni solunski sporazum, ki je bil svobodno sklenjen med državami Balkanske zveze in Bolgarijo, po-

meni odločno etapo velikih naporov za zblizanje in sporazum držav na Balkanskem polotoku. Nadejam se, da se v takšnem ustvarjenem ozračju popuščanja in ob taknem tesnem in stalnem medsebojnem sodelovanju začena nova doba blagostanja in napredka, ki so ga balkanski narodi tako željno pričakuvali.

Predsednik grške vlade Metaxas je po teh besedah dvignil čašo na zdravje šefov balkanskih držav, na blagostanje balkanskih narodov in slavo vrle rumunske, turške in jugoslovenske vojske.

Zatem je načelnik glavnega generalštaba turške vojske maršal Cakmak odgovoril na to zdravico ter se zahvalil, da se je Metaxas pri tej priliki spomnil velikega pokojnika Kemala Atatürka. V svojem govoru je Cakmak med drugim poudaril: Razložili ste pomen balkanskega sporazuma tako natančno, da bolj ni mogoče. Poudarili ste koristi, ki jih imajo naše države od tega sporazuma, kakor tudi dejstvo, da je nastalo ozračje sloge in miru in na katero smo lahko zdaj vsi ponosni in jo lahko stavimo drugim za primer. Pridružujem se v vsem vašim plemenitim besedam ter dodajam samo še to, da bomo tudi v bodoče služili za primer miroljubnega sporazumevanja. Naš pakt predstavlja — nimam besedi, da bi dovolj poudaril — najzanesljivejšo jamstvo naše varnosti.

Maršal Cakmak je zatem dvignil čašo v svojem imenu in v imenu svojih tovarišev na zdravje grškega kralja Jurija II, prestolonaslednika Pavla, predsednika vlade Metaxasa, grške vojske in grškega naroda.

Govori ministrov

Ljubljana, 3. decembra. AA. Danes dopoldne ob 9.25 se je pripeljal iz Beograda v Ljubljano z orient-ekspresom minister za notranje zadeve dr. Anton Korošec v spremstvu svojega osebnega tajnika g. Antona Koščaka. Na kolodvoru je ministra dr. Korošca sprejel in pozdravil ban dravske banovine dr. Marko Natlačen. Minister dr. Korošec se bo zadržal na področju dravske banovine tri dni radi volilne agitacije.

Litija, 3. decembra. AA. V Litiji je bilo danes manifestacijsko volilno zborovanje JRZ, ki se ga je udeležil tudi notranji minister dr. Anton Korošec. Po hišah so bile razobešene državne zastave. Na čast ministru dr. Korošču, ki je častni občan Litije, so bili postavljeni trije slavoloki okrašeni z zelenjem in zastavami. Na slavolokih je bilo zapisano »Dobrodošel voditelj!« »Bodi pozdravljen varuh naše domovine! Zivel graditelj Jugoslavije! V trudu in znoju gradimo svojo domovino! Bodi pozdravljen naš častni občan!«

Ceprav je bil delavnik, je vendar prišlo k sprejemu ministra dr. Korošca ogromno množico ljudi. Na obeh straneh ulice, do vhoda v Hraničnico, kjer je bilo zborovanje, je ljudstvo tvorilo gost spalin. V neposredni bližini zgradbe tamkajšnje hraničnice so stali v špalirju šolski otroci pod vodstvom svojih učiteljev. Minister dr. Korošec se je pripeljal v Litijo ob 14. v spremstvu poslanskega kandidata za litijski okraj Jožeta Lavriča. Ko je stopil iz avtomobila, ga je ljudstvo navdušeno pozdravljalo: Zivel voditelj jugoslovenskega naroda: Zivel dr. Korošec! V Litiji so mu priredili izredno lep sprejem, pri katerem so sodelovali tudi predsednik okrajne organizacije JRZ Hinko Lebinger, zastopniki vseh občin iz litijskega okraja, 17 po številu, starešina sodišča, dr. Ivan Tratnik, okrajni načelnik Alojzij Gregorin, ravnatelj državne žrebčarne Ivan Hvastja, starešina gasilske župe Dolinar, dekan Anton Gornik, župnik Dinko Lovšin, upravnik pošte Cvetko Kobe, šef železniške postaje Križman, zastopnik hraničnice, inž. Valentić in Tone Jelničar, ravnatelj meščanske šole Vladimir Roje upravitelj ljudske šole Drago Grostaka, starešina finančne kontrole Leše in veliko število pristašev JRZ. Pri vstopu v Litijo je pri prvem slavoloku zaželel dobrodoščilo ministru dr. Antonu Korošču v imenu tamkajšnjega prebivalstva predsednik občine Lebinger. Dr. Korošec se je zahvalil vsem za lep sprejem, nato pa je šel v družbi poslanskega kandidata dr. Lavriča in predsednika občine Lebingerja skozi gost spalin pristašev JRZ. Pri tej priliki so mu priredili navdušene ovacije. Pri tretjem slavoloku so sprejeli ministra Korošca duhovščina in velika množica ljudstva. Učenka ljudske šole ga je pozdravila s priložnostno pesmico, ter mu izročila tudi lep sopek cvetja. Zatem je bilo zborovanje v dvorani, kjer je na pročelju visela slika Nj. Vel. kralja Petra II., ovita z veliko zastavo. Dr. Korošču so ponovno priredili navdušene ovacije. Mnogi, ki so prišli na to zborovanje, so morali poslušati govor ministra dr. Korošca z dvorišča, kjer je bila dvorana preveč polna. Zborovanje je vodil predsednik okrajne organizacije JRZ Lebinger, ki je takoj dal besedo ministru dr. Korošču. Navzočni so voditelji Slovencev nevestano prekinjali z navdušenimi vzkliki. V svojem govoru je dr. Korošec prikazal našo notranjo in zunanjo politiko ter poudaril, kaj je vse storila vlada dr. Milana Stojadinovića za državo. Za njim je govoril kandidat za litijski okraj Jože Lavrič, naka je bilo zborovanje končano.

Maribor, 4. dec. AA. Danes dopoldne je bilo veliko zborovanje najprej v Celju, nato pa ob 11. v Mariboru. Na to zborovanje je prišel tudi notranji minister dr. Anton Korošec, ko se je pripeljal na kraj

zborovanja, je prišlo do navdušenih manifestacij in vzklikov Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, predsedniku vlade dr. Stojadinoviću, voditelju Slovencev dr. Antonu Korošču in Jugoslaviji. Godba je nato zaigrala državno himno. Poleg ostalih govornikov je na tem zborovanju govoril tudi minister dr. Anton Korošec, ki je posebno naglasil, da je sedanja vlada ohranila državni mir ter posvetila vso svojo pozornost zaščiti naših državnih meja. Na zborovanje v Mariboru je prišlo okoli 10.000 ljudi. Tu je minister dr. Korošec govoril o delu in nalogah JRZ ter naglasil:

Nočemo biti boljševiki, niti fašisti, niti prvo niti drugo nočemo biti. Zelimo biti zavedni Jugoslovani in nič drugega. Ob teh besedah je prišlo do navdušenih ovacij, ki so trajale nekaj minut.

Novi Sad, 4. dec. Danes ob 10. dopoldne je bilo v Novem Sadu veliko zborovanje krajevne organizacije JRZ. Na zborovanje je prišlo okoli 3000 pristašev te stranke. Zastopani so bili vsi družinski sloji iz Novega Sada. Velika dvorana hotela »Sloboda«, kakor tudi vsi stranski prostori in dvorišče so bili polni ljudstva. Zborovanje je začel prvi podpredsednik krajevne organizacije Obrad Milutinović, ki je pozdravil številne pristaše vladne stranke ter nato dal besedo predsedniku skupščine Stevanu Ciriću. Stevan Cirić, ki je poslanski kandidat za mesto Novi Sad, je v svojem enournem govoru izbrčno prikazal uspehe delavnosti sedanje vlade, tako v zunanji, kakor tudi v notranji politiki. Poudaril je velike uspehe, ki so bili doseženi na kulturnem in gospodarskem polju, nato pa v glavnih potezah očrtal program JRZ ter primerjal delo sedanje vlade in vladne stranke z destruktivnim delom opozicije. Pozval je novosadsko prebivalstvo, da s svojimi glasovi 11. decembra nagradi dosedanje uspešno delavnost kraljevske vlade ter omogoči s tem nadaljno produktivno in uspešno delo te vlade. Za predsednikom skupščine Stevanom Ciriću je govoril še novosadski župan Kosta Miroslavljević, naka je bilo navdušeno uspešno zborovanje zaključeno. Navzočni so navdušeno vzklikali predsedniku vlade dr. Stojadinoviću, ostalim ministrom in svojemu poslanskemu kandidatu Stevanu Ciriću.

Vukovar, 4. decembra. AA. Po uspelem zborovanju v Osijeku sta se trgovinski minister Nikola Kabinin in minister Djura Janković odpotovala v Vukovar. Vse mesto je bilo v zastavah. Zborovanja v Vukovaru se je udeležilo nad 4.000 ljudi. Vukovar je tokrat dokazal, da je stara darikala trdnjava. O priliki tega zborovanja je prošlo do navdušenih manifestacij in vzklikov Nj. Vel. kralju, kr. namestniku Pavlu, predsedniku vlade dr. Stojadinoviću, ostalim ministrom in Jugoslaviji. Minister Kabinin je v svojem govoru med drugim poudaril, da v našem političnem življenju obstojita dve koncepciji. Prva je JRZ na čelu z dr. Milanom Stojadinovičem, druga pa je koncepcija dr. Mačka. Razlika med njima je v tem, da pomeni dr. Stojadinovićevo delo red, mir in blagostanje v državi, dr. Mačkova pa nered, brezdolje, nemir in razdiranje vsega. Jugoslovani nimajo ničesar izbirati in vedo za koga bodo 11. decembra glasovali. Minister Djura Janković je se dotaknil ideje narodnega in državnega edinstva ter tudi poudaril, da je to zborovanje dokaz, da jugoslovenski narod ni za nobeno delitev, ne za avtonomijo, in tudi ne za federacijo.

Š i r i t e
» J U T R O «

Dober lov policije v Novem Sadu

Novi Sad, 4. decembra

Novosadska policija je po daljšem lovu dosegla lep uspeh. Polovila je nekaj kriminalnih tipov, ki so že dalje časa brezobzirno kradli po Novem Sadu. Nedavno je prišla vlomnica Kukuruzovića, zdaj pa je aretirala še dva mlada vlomilca, ki sta največkrat kradla v gospodskem delu mesta. Policija je bila obveščena, da sta na tako zvanem Vojnem otoku dva mladeniča postavila kolibo iz turšine slame. Detektivji so našli v koluhi vložno knjižico poštne hranilnice na ime Andreja Bana in sveženj ključev. Po tej najdbi je bilo jasno, da se v samotni skrivališči v vlomilci.

Detektivji so na večer v zasadi pričakali dva nezna mladeniča, ki so ju po kratkem lovu aretirali. Pri njih so našli vlomilsko orodje in mladeniča sta priznala, da sta ta večer hotela spet vlomiti v nekatere trgovine. Prvi se piše Ljubomir Manojlović in je brezposeln brivski pomočnik iz Osjeka, drugi pa se je predstavil kot Lajoš Csabi, električar iz Hrtkovcev. Priznala sta celo vrsto vlomov, ki so se jim obnesli. Med drugim sta v neki trgovini pobrala 1.200 din in precej perila, v drugi pa 5.400 din in še razne malenkosti. V juniju družbi je bil tudi neki Aleksander Podkrajec, ki pa je nedavno pobegnil iz Novoga Sada in ga še iščejo. Vsa trojica je skupno oplenila neko trgovino za 3.600 din, v neki drugi trgovini pa so pobrali 8.400 din. Seveda so izvršili tudi vrsto manjših tatvin. Trgovci in bogataši v Novem Sadu so si po aretaciji dveh članov družbe oddahnil in pričakujejo, da bo tudi Aleksander Podkrajec kmalu za zapahi.

MIKLAVŽEV VEČER danes zvečer

v gostilni pri „LOVCU“ Rimska 24 — Bleiweisova 2

Visoko odlikovanje za socialne in gospodarske zasluge

Mežica, 4. decembra. Na predlog ministra za trgovino in industrijo je bil odlikovan z redom sv. Save III. stopnje generalni ravnatelj mežiškega rudniškega podjetja g. George Bargata. Visoko odlikovanje je izročil odlikovancu sreski načelnik g. Milač dne 29. novembra na svečan način v prisotnosti načelnika sreskega cestnega odbora g. Kogelnika, župana Mežice g. Lamprehta in vodilnih uradnikov podjetja. V svojem nagovoru je poudaril g. sreski načelnik zaslug g. Bargata na tehničnem, gospodarskem in posebno na socialnem polju. Osebnostna zasluga g. Bargata je, da so razmere pri mežiškem rudniku, in radi tega v vsej gornji Mežiški dolini boljše od razmer pri vseh podobnih podjetjih. K visokemu odlikovanju iskreno čestitamo!

S sekiro nad ženo

Beograd, 4. decembra. Iz vasi Gabrovice poročajo o napadu pobesnelega moža na ženo Mesar Radosav Dragomilović se je pred nekaj leti poročil s precej premožno vdovo Jelico, ki mu je privedla v hišo 18-letno hčerko Katarino iz prvega zakona. Tudi Radosav je bil vdovec in je imel iz prvega zakona 15-letno hčerko Miško. Obe pastorki sta se začeli kmalu pripraviti da bo mir pri hiši se je Radosav dogovoril z ženo da bo hčerka Katarino omožila.

Naša sta ji moža v vasi Orašju. Toda Katarinino mož je bil precej sromahen. Zato je mati podpirala svojo hčerko in ji je skrivaj večkrat pošiljala denar. Zadnje čase je Radosav za to izvedel in je čeni odločno prepovedal pošiljati hčerki pomoč. Toda žena ga ni ubogala, marveč se je še pogosteje na skrivaj shajala s hčerko. Naposled je bilo možu tega dovolj pa je poklical ženo k sebi v delavnico in jo je ozmehal. Ogorčena mu je žena odgovorila: »Ljubim ti je lastni otrok kakor ti in tvoja ušva Miška!«

To je mojstra Radosava tako razburilo, da je pograbil sekirico in je nekakrat tresel ženo po lobanji in obrazu. Žena se je zgrudila vsa krvava. Prepeljali so jo v banovinsko bolnišnico v Despotovcu, mož pa se je sam podal k orožnikom.

Je gladka ko steklo,

je sladka ko nektar, je duhčasta kakor cvet. Kaj je to? O, to pa je »MIRIM« čokolada. Tako bodo odgovorili otroci, ki jim bo prišel svetli Miklavž »MIRIM« čokolado.

Živahna Miklavževa nedelja

Večina trgovcev se je lahko pohvalila z nedeljskim prometom

Ljubljana, 4. decembra

Za današnje Miklavževe nedelje se je Ljubljana razgibala kakor že dolgo ne. Pod pustim jesenskim nebom so nedeljske ure v mestu po navadi brez konca in kraja, ulice ostajajo prazne in zapuščene, a po lokalnih se življenje po navadi razmaja šele proti večeru, ko se začne vračati iz letniški iz okolice in od drugod. V mestu smo imeli danes precej mrzlo jesensko pušto vreme čeprav je na Gorenjskem sijalo sonce, a ulice so bile vendar od jutra do večera polne živahnega vrveža.

Današnja nedelja je bila prva v predbožičnem času, ko so trgovine odprte ves dan in prodajalci so imeli od zore do mraka razveseljen promet. Poleg nakupov, ki so običajni od začetku meseca, so se ljudje pridno zalagali v vsem, kar bo moral dobiti Miklavž malim in velikim položiti na krožnike in peharje. A ko so Miklavži in Miklavžice po trgovinah izbirali blago, je bilo videti, da so si mnogo rajši omišljali potrebne, koristne predmete kakor pa malovredno, minljivo šaro. Brez katere stariš

včasih niso znali otrokom napraviti veselja. Gospodarska kriza je hvala bogu, za nami — o tem nas je vnovič živo prebrčal prav današnji pisani vrvež — a poleg gorja, ki nam ga je bila kriza prinesla, je ljudem ostala tudi modra, trezna izkušnja, da je treba v življenju tudi v času prospera misliti na jutrišnj, pojutrišnji dan.

S tem kajpak ne moremo reči, da je vsa poezija, s katero je od nekdanj zrušeno miklavževsko in predbožično obdarovanje, usahnila in ljudem. Matere in očetje so za svoje male tudi letos nakupili dobrano mero igrač, ki jih pač tudi detetu najrajše ne bosta, najbolj mrkega časa ne morete in ne smete odtegniti le v izbiri je nekaj več resnobne in smotrne. Nekaj pa je človek lahko opazil, če se je zanimal za nakupovanje po trgovinah in za tisto, kar so ljudje za svoje male prinašali domov: svinčenih vajkov, pušk, sablj, topov, so se ljudje skoraj do konca odvadili darovati za Miklavža. Nevarnost vojne je v resnici najboljša propaganda, s katero lahko ljudi pridobite za mir.

je samo košček mila, nekaj bonbonov, piškotov kos salame, dve kranjski klobasi in črn ženski pled. Ker je bil pošteno lačen, je nekaj piškotov in eno klobaso takoj pojedel, ostalo pa je stražnik našel pri njem, ko ga je malo pozneje ustavil na Karlovoški cesti. Mož bo poromal v sodne zapore nato pa bo moral nazaj proti Novi Gradški.

Policiji je bila prijavljena drzna tatvina, ki jo je nedko zagrešil na škodo Kriste Razmožnikove v njenem stanovanju na Gledališki stobli. Odsel ji je zlato damsoško uro z zlato zapestnico v obliki verižice, vredno okrog 1100 din, široko zapestnico iz dubleta, v katero je vgravirano ime Ivanka in datum 15. VII., zlat ženski prstan, srebrno dozo za parfen in majhen gledališki daljnogled, da trpi Razmožnikova okrog 2000 din škodo.

Kartuzijanci iz Pleterja so policijski upravi sporočili, da je pred dnevi pobegnil iz njihovega samostana 18-letni mlarski vajec Drago, po rodu iz Moravcev pri Mali Nedelji v Ijutomerskem okraju. Fant je bil malo duševno omejen. Pred 3 meseci je bil sprejet v samostan, nato pa je ponoči vlomil v shrambo za sir, ukradel iz predala okrog 3000 din pa nikeljnato uro s srebrno verižico in pobegnil, da ni za njim sledu.

Mnogo opravka dajejo policiji zadnji čas cigani. Trije bratje Hudorovići iz Delnice, ki so v ciganski družini znani pod imenom Biža, Pajo in Rade, so pred kratkim vlomili v neko stanovanje v Aržišah pri Kostanjevici na Dolenjskem, kjer so odnesli za celo zalogo moške in ženske obleke. Isti Hudorovići so v Orehovici pri Kostanjevici vlomili pri posestnikih Lojzetu Pisku in Antonu Brsanu in jima prav tako odnesli več obleke in perila. Pri zasledovanju morajo biti orožniki nadvse previdni, ker so vsi trije ciganski bratje oboroženi z vojaškimi pištolami in so na glasu kot nastilj ljudje.

PRAKTIČNA IN LEPA

Miklavževa darila

za odrasle: brivske in šivalne garniture, manicure, toletne kasete, razpršilce, denarnice, česalne garniture, — a za dijake in vojske šahovnice in nad

100 raznih družabnih iger

za deco pa vsakovrstne novosti lipskega velesejma.

Velika izbira vseh velikosti oblečnih celuloidnih in punčk iz blaga žil od Din 1.— dalje, ter drugih igrač, sobnih lesenih garnitur, spalnice, jedilnice, kuhinje, štedilnikov, telefonov, trompet, pušk, konficek, sablj, bobnov, medvedkov, vlakov itd. itd. pri

Foto Touristu Lojze Šmucu

Ljubljana, Prešernova 9, poleg gl. pošte

Predavanje Josipa Ribičiča

o naši mladinski knjigi

V soboto zvečer se je vršilo v knjigarni Akademске založbe drugo literarno predavanje, ki ga je otvoril dramaturg Josip Vidmar. Govoril je mladinski pisatelj in urednik »Našega roda« Josip Ribičič o značaju in razvoju slovenske mladinske književnosti.

Predavatelj je ugotovil, da je naša mladinska knjiga dosegla višino, ki prekaša mladinsko književnost marsikaterega mnogo večjega naroda. Vzrok je v tem, da so se oprijeli pisarja mladinskih knjig prvovrstni pesniki in pisatelji in da se je ustvarila zadostna organizacijska podlaga za širjenje mladinske knjige in časopisa. Pomemben delež ima tudi razvoj knjižne ilustracije. Predavatelj je po orisu načelnih smernic razvoja naše mladinske književnosti in njenih značilnosti ter po nekaterih vzgledih kako podpirajo drugod, na pr. v Bolgariji knjigo za mladino, zaključil prvi del predavanja z mnenjem, da je uspeh ali neuspeh mladinske knjige bodiči uspeh ali neuspeh naše knjige sploh. Kajti ob mladinski knjigi se odločuje, koliko in kakšne čitatele bo imela slovenska knjiga v bodočem odraslem rodu. Tega njenega pomena naj bi se zavedali pisatelji, vzgojitelji, izdajatelji in stariši. V drugem delu svojega kratkega, a jedrnatega predavanja je Josip Ribičič pokazal na statističnih podatkih, kako so razširjene v posameznih okrajih knjige »Mladinske matice« in časopis »Naš rod«. Ti statistični podatki so bili prav značilni in zanimivi in jim bomo ob priliki na tem mestu posvetili posebno pozornost. Kažejo nam namreč, da širjenje knjige ne zavisi le od dobrih organizatorjev, marveč tudi od narodne zavednosti in socialnega stanja prebivalstva posameznih okrajev. Poslušalci so sprejeli izjavljanja pisatelja Ribičiča z očitnim odobravanjem.

20 letnica pri Sočanih

Pod okriljem »Soča« je bila v soboto zvečer v salonu pri »Levu« lepa proslava 20letnice zedinjenja. Proslave se je udeležilo izredno lepo število Sočanov in njihovih prijateljev. Z lepim spominskim nagovorom je proslavo otvoril nadzornik v p. g. Urbančič. Svečani del večera je zaključil pevski zbor »Sava«, ki je pod vodstvom g. Venturinjca zapel državno himno. Nato pa je g. Sfiligoj podal besedo novomeškemu sodniku g. Rudolfu Krvovskemu. V obširnih izjavljanjih je predavatelj podal sliko mednarodnih dogodkov in Evropsi v teku zadnjih desetletij. Poslušalstvo mu je pozorno sledilo, ko je prikazal razvoj politike glavnih evropskih velesil do svetovne vojne in osvetlil položaj malih narodov v tem razdobju, nato pa je očrtal dogajanja v srednji Evropi od sklenitve versajske pogodbe dalje do nedavnega monakovskega sporazuma štirih velesil. Zaključil je z zanimivim delom svojega govora, z orisom Srednje Evrope, ko je po spremembi politične karte Srednje Evrope, izvršene z monakovskim dogovorom in dunajsko razsodbo, nastal nov mejnik v zgodovini Srednje Evrope. V gigantskem gospodarskem boju predstavlja Srednja Evropa le enega izmed tolikih gospodarsko političnih prostorov, na katerih se križajo interesi velesil.

Za svoja izjavljanja je bil predavatelj deležen toplje priznanja, katerega mu je v imenu poslušalstva izrekal z zahvalo načelnik predavateljskega odseka dr. Joahim Ražem Sočani so potem še dalje časa ostali v prijateljskih pomenkih, katere je poživiljal z lepimi pesmimi zbor »Sava«.

Naj ne bo nikogar, ki bi zamudil ta krasni filmski umotvor iz sveta celice in omrežja, to pesem človeške vzgoje in dostojanstva

DANES NEPREKLICNO ZADNJKRAT!

Ječa brez rešetk

KINO MATICA 21-24 DANES ZADNJA PRILIKA! Danes ob 16., 19. in 21. uri.

Večer naših akademskih starešin

V prostorih restavracije Zvezde se je v soboto večer zbrala elita našega izobraženstva k družabnemu večeru Zveze jugoslovenskih naprednih akademskih starešin. Večeru, ki je bil za današnje razmere izredno dobro obiskan, je predsedoval nestor naše napredne inteligence dr. Fran Tomišnek, o namenu večera pa je govoril direktor tehnične srednje šole v p. Jože Reiser.

V zgoščenih besedah je direktor Reiser nato podal kratko zgodovino izrednih dogodkov, do katerih je prišlo v začetku leta 1889, na avstrijskih univerzah, posebej še na Dunaju. Nazorno je razčlenil dogodke, ki so se po zaključitvi univerz v mesecu februarju odigravali nato na ljubljanskih ulicah in ki so imeli za posledico, da se je vsa slovenska javnost oglasila z zahtevu po slovenskem vseučilišču v Ljubljani. Opisal je petek vseučiliškega shoda za vseučilišče, nato pa očrtal pomen prvega velikega shoda vseh slovenskih naprednih akademikov in abiturientov, katerega tradicije se drže v današnji akademski starešinski zvezi.

Za direktorjem Reiserjem, čigar izvajanja so bila deležna toplje odobravanja, je dr. Ernest Dercani opisal tedanje razmere na univerzi v Gradcu, ravnatelj Rasto Pustoslavšek pa je prikazal borbo za slovensko gimnazijo v Celju in priklical v spo-

min obisk čeških akademikov, ki je takrat pomenil dragoceno pomoč severnih bratov v borbi za našo narodno stvar. Tega obiska bi se ob 40-letnici najprimerneje spomnili z denarno zbirko za sudetske begunce. Na govornikovo pobudo je bilo med udeleženci večera hitro zbranih 800 din v ta namen.

Direktor Reiser je nato nazdravil še predsedniku dr. Franu Tomišniku kot jubileju ter drugim prisotnim starešinam starejšee generacije, dvornemu svetniku Gabrieljuču, J. Bleiweisu in dr. Vladimirju Foersterju in prisotnim vseučiliškim profesorom s prvim rektorjem ljubljanske univerze dr. Plemjem na čelu. Predsednik odvetniške zbornice dr. Janko Žirovnik je obudil nekaj spominov na abiturientske čase ter je nazdravil triglavskemu praporu in prisotnemu tedanjemu zastavonoši dr. Pavlu Kancu. Dr. Dercani je v latinskem jeziku nazdravil akademski mladini, v njenem imenu pa se je zahvalil predsednik »Jugoslavije« jur. Breznik. V odmorih med posameznimi govori je Zavrsanov kvartet z ubrano pesmijo skrbel za dobro razpoloženje ob zaključku večera pa je zapel ob spremljevanju vsega zbora. Družba se je razšla z najlepšimi vtisi in židane volje z željo, da zveza kmalu spet zbere starešinstvo in mladino na enakem sestanku.

Danes ob 17., 19. in 21. uri!

KINO SLOGA — TELEFON 27-30

(DER KATZENSTEG) HANNES STELZER — BRIGITA HORNEY

po istoimenskem romanu Hermanna Sudermanna

Posor! Popoldanska predstava radi miklavževanja danes šele ob 17. uri!

Nova razstava v Jakopičevem paviljonu

V Jakopičevem paviljonu so ob 11. z intimno svečanostjo otvorili četrto razstavo umetniške skupine ki jo tvorijo akademska slikarja Gojmir Anton Kos in Miha Maleš ter arh. kipar France Gorše. Razstava je že prvi dan zbudila mnogo živoga zanimanja med občinstvom, otvoritvi so med drugimi prisostvovali: kot zastopnik prosvetnega oddelka banske uprave pisatelj Albert Širok, kot zastopnik komandanta divizije sanitetni polkovnik dr. Brust, za predsednika mestne občine mestni svetnik prof. Kranjec, predsednik Narodne galerije dr. Windischer z upravnikom Zormanom, tajnik Akademije znanosti in umetnosti univ. prof. dr. Kos, univ. prof. dr. inž. Kral, tajnik zbornice za TOI dr. Pleš, predsednik Društva likovnih umetnikov Ivan Vavpotič, predsednik Kluba neodvisnih Stane Kregar pa veliko število likovnih umetnikov, književnikov in novinarjev. Odlično je bilo zastopano tudi naše narodno ženstvo.

Otvoritveno besedo je spregovoril kustos Narodnega muzeja dr. Rajko Ložar, ki je na kratko označil umetnost vsakega člana trojice posebej in opozoril na njihov raz-

voj po zadnjem nastopu, ki ga izpričujejo razstavljena dela. Razstava je do kraja napopolnena vse štiri dvorane paviljona. Osrednjo dvorano so zavezle Gorsetove skulpture, 24 po številu, po večini iz najnovjšega časa. Pretežni del njih je v materialu (bron, žgana glina in les), ostalo pa v mavcu. Med njimi je tudi zanimiv plesni duet Ple in Pina Mlakarja in pa figura, ki v nadnaravni velikosti predstavlja kmetijstvo. V splošnem je Gorsetovo delo odlično zastopano in nazorno izpričuje umetnikov razvoj. V dvorani na desni je g. A. Kos zbral 16 svojih olj, pokrajin in tihotižij, ki so vsako zase izbrana, dovršena umetnina. Najobsežnejše je zastopano Miha Maleš, ki je v ostalih dveh dvoranah razstavil okrog 60 svojih del v najrazličnejših tehnikah (sepija, monotipija, kolorirana risba, akvata, tinte in ujedanka), prvič pa je zbral tudi večjo kolekcijo olj, ki odkrivajo njegovo umetniško tvornost od zanimive, nove strani. V celoti je razstava, ki bo odprta do 24. t. m., vredna vsega zanimanja, predvsem še spričo dejstva, da nudi v predbožičnem času priliko nakupa najlepših, najplemenitejših daril.

KINO MATICA 21-24 DANES NEPREKLICNO ZADNJKRAT OB 14.15 URI

Matinejska predstava velikega zabavnega filma iz življenja pragozda z DOROTHY LAMOUR kot

Kraljica džungle

NE ZAMUDITE! CENE OD DIN 2.50—4.50

Kdo je France Pungartnik?

Vsestranske poizvedbe za njim po tržiškem umoru

Za zagonetnim Francetom Pungartnikom, ki ga orožniki iščejo v zvezi z umorom delavca tovarne »Peko« Siksta Ribiča v Trzinu, preiskava še ni našla prave sledi. Kakor so dognali tržiški orožniki, je Pungartnik takoj naslednji dan po umoru odpotoval v Ljubljano od tod pa, kakor kažejo nekatera znamenja, proti Trbovljam. Ko so iskali sledi za njim, so se mimogrede oglasili tudi na policijski upravi v Ljubljani, da tudi strokovnjake kriminalnega oddelka naprosto za pomoč.

Pri tej priliki so izvedeli, da policija že sama išče nekega Pungartnika, ki je svoj čas nekeje na dežel zagrešil več sieparij. A najbrž je malo verjetno, da bi bilo France Pungartnik, kakor se je zagonetni popot-

nik v Trzinu predstavljal, pravo ime, zlasti še spričo dejstva, da se je mož enkrat predstavljal kot uradnik Strojnih tovarn in livarn drugič pa kot zastopnik dr. Krevkove gosposkine sole.

V svoji kartoteki hrani kriminalni oddelak na desetstose obsehnih opisov in fotografij raznih sumljivcev in zločincev, pa ni izključeno, da bi se dala z njeno pomočjo ugotoviti tudi Pungartnikova identiteta. V ta namen je policijska uprava povabila gđ. P., ki se je poleg umorjenega Ribiča v Trzinu najdelj zadrževala v njegovi družbi, v Ljubljano, da pomaga ugotoviti ali ni Pungartnik morda kakšen star znanec kriminala.

Opravi ljubljanske policije

Aretiran brezposelnik — Dve tatvini — Trije cigani

V splošnem je bila, kar se tiče prometa na policiji na reševalni postaji in v splošnem uredu splošne bolnišnice, današnja nedelja precej mirna dan. Na kriminalnem oddelku so odpravljali samo nekaj starejših zaved, ki so ostale od petkove racije, poleg tega pa so odpravljali še nekaj vseh vrstnih zločinov.

Med drugimi je policija aretirala 20-letnega brezposelnega tekstilnega delavca Josipa F. iz Donjega Miholjca v savski bano-

vinl, ki se je komaj pred dnevi pripeljal z nekimi pljušjem iz Nove Gradške, da poizkuša srebro v Ljubljani. Pripeljala sta se bila z brzcom vso dolgo pot sta prevozila v zavračevi kajčici poštnega voza. V Ljubljani sta se razšla. Josip F. je dve noči spresal v neki šupi na Rudniku, čez dan pa je hodil po mestu in iskal prilike za kakšnim plenom. V petek zvečer je vlomil v neko barako na Pogačarjevem trgu, a bera je bila precej skromna. Odsel

7 A MIKLAVŽA:
v elegantnih ROBCI v elegantnih KATLICAH —
DAMSKI 6 KOMADOV Din 11.— 14.— 30.—
MOBKI 6 KOMADOV Din 11.— 14.— 30.—
ZA OBLETE
PO VARNOSTI in ud. in ud. Din 14.—
DEJAVNI in ud. in ud. Din 17.—
SVILENI BARHENTI JLADEK in vzorci Din 28.—
MANUFATURA IN Din 38.—
SCUVAN
F. KS. MESTNI TRG 24.

Mlade žrtve zastrupljenja s plinom

Tragedija sarajevske družine — Dva nesrečna vajenca

Sarajevo, 4. decembra. Na svojem stanovanju v Jevtičevi ulici v Sarajevu je izvršil samomor 23-letni Zijo Kopljaković. Ko je policija pozvedovala o vzrokih njegovega obupa, je ugotovila naslednje: Zijev oče je pred tedni zapustil mater, ki je potem sama morala vzdrževati sina Zija, ker sam ni mogel dobiti nikler zasluzka. Mladega fanta je to močno potrlilo. V soboto zjutraj je naprosil mater, naj zapusti stanovanje, ker bi se rad skopal. Mati ni slutila nič hudega in je ubogala. Podala se je k sosedom. Takoj nato se je Zijo zaklenil v sobo. Vse luknjice na vratih je zamašil, zagrnal je tudi okna potem je zažgal oglje in se vlegel poleg. Čez čas se je mati vrnila in začela trkati. Ker ni bilo odgovora, je s starejšim sinom vdrila v sobo. Zijo je bil že mrtev. Zapustil je poslovilno pismo, v katerem toži, kako ga je bolelo, ker ni mogel dobiti dela in ker je oče zapustil mater.

Osijek, 4. decembra. Pri pekovskem mojstru Andreju Jobstu v Osijeku se je zgodila nesreča, ki je zahtevala življenje mladega vajenca, dočim se drugi vajenec bovi s smrtjo. Kakor običajno sta se v petek zvečer po opravljenem delu podala k počitku 18-letni vajenec Jakob Hebl in 15-letni Ivan Smit Stanovala sta v borni kajbici, ki ima kvečjemu poltretji kvadratni meter tal. V pečico sta zakurila z ogljem, ki jima je bilo preostalo pri peki kruha.

Proti jutru je prišel pekovski pomočnik klicat Jakoba Hebla. Ker se ni zbudil, je pomočnik poklical mojstra, ki je nato takisto razbijal po vratih, a ni dobil odgovora. Pomočnik in mojster sta vdrila v sobo. Našla sta oba vajenca nezavestna. Mojster je poklical zdravnika, ki je pa ugotovil, da je Hebl medtem že izdihnil. Smit je še kazal znake življenja. Brž so ga prepeljali v bolnišnico, vendar je malo upanja, da bo okrevail.

Teolog in telovadec

Ob smrti J. P. Müllerja

V Kodanju je umrl te dni v starosti 74 let teolog J. P. Müller. Današnje pokolenje njegovega imena ne pozna več dobro, in še manj njegov telovadni sistem, ki pa je imel na razvoj modernega telovadnega in sportnega gibanja velik pomen. Sport in telovadba sta mladega Müllerja veliko bolj veselila nego priprave za duhovniški poklic. Kot najvišji zakon je pridigoval vsakdanje proste vaje doma. S takimi načeli je bilo mogoče v času, ko

so imele ženske z modri stisnjene živote in moške visoke, trde ovratnike, le s težavo prodrati. Müllerjevim pristajem so se pošteno smejali. Toda počasi je Müller vendarle uspel in knjiga, ki jo je izdal o svojem telovadnem sistemu, je postala celo svetoven uspeh. Če je telovadba dandanes po vsem civiliziranem svetu nekaj samo ob sebi umevnega, gre mnogo zasluge za to tudi teologu, ki je sedaj umrl.

Ogenj je umrl tudi znani hotel Arrow-springs, ki ga je bil neki filmski magnet šele pred kratkim kupil za milijon dolarjev. Navzlic temu, da gasiljo požar tisoč ljudi, ga doslej niso mogli obvladati. Močni vetrovi ga neprestano netijo nanovo. Doslej pogrešajo deset oseb in nekatera gosta naseljena okrožja so odrezana od sveta.

Manifestacije v Chustu

Chust, 3. decembra. AA. Imenovanje nove podkarpatsko-ruske vlade je bilo v vsej deželi sprejeto z navdušenjem. Predsednik vlade Vološin je včeraj sprejel zastopnike krajevnih civilnih in vojaških oblasti, ki so mu prišli k imenovanju čestitat. Pri tej priliki je imel Vološin govor, v katerem je izrazil upanje v bodočnost Podkarpatske Rusije in v federacijo Čehov, Slovakov in Podkarpatskih Rusov. »Naše ljudstvo je bilo od strani sovražnikov tepano, a prav tako so bile postavljene umetne ovire na poti njegovega kulturnega razvoja. Sedaj smo te zapreke odstranili ter gremo z dvignjeno glavo naproti boljši bodočnosti v federalni državi Čehov, Slovakov in Podkarpatskih Rusov.«

Ob tem sprejemu je ukrajinška mladina manifestirala pred predsedništvom vlade in pozdravljala Vološina, ki se je prikazal na oknu.

Prepir s krvavim koncem

V vasi Maszkowu pri Krakovu se je zgodilo krvavo dejanje, ki je zahtevalo štiri smrtno žrtve. Med dvema kmetoma, Kwintom in Fundamom, je prišlo zavoljo posesti nekega kamnoloma do prepra. Kwint je pri tem nenadno izvelkel samokres in je solastnika ustrelil. Ko je v sobo pritekla umorjenčeva žena, jo je zadel leta usoda. Sedaj je planil na besneža 18-letni Fundamov sin in mu je skušal iztrgati orožje, a je isto tako doblil kroglo v glavo.

Med tem so se zbrali vaščani, ki so stisnili strele in so hišo obkolili. Ko je Kwint opazil, da ne bo mogel pobegniti, se je še sam ustrelil.

Velik požar v Kaliforniji

Severno od Sante Monice v Kaliforniji, v ozemlju Topangajškega kanjona in v gorovju San Bernardino so nastali veliki zgodnji požari, ki so povzročili ogromno škodo. Zgorelo je več nego 2000 poslopij, med drugimi tudi palače več znanih ameriških filmskih igralcev in igralci.

Sportna nedelja

Tri tekme iz XII. kola v ligi:

Jugoslavija in Hajduk na častnih mestih

V včerajšnjih tekmah v ligi so zmagali Jugoslavija, Hajduk in Jedinstvo — Gradjanski (Z) je moral nazaj na IV. mesto

XII. kolo tekem v ligi so odigrali v dveh obdobjih, prvega pred tednom dni s tremi tekmami, danes pa drugega z ostalimi tremi in sicer dvema v Beogradu in eno v Sarajevu.

V beograjskih tekmah sta zmagala ob favorita, med njima Jugoslavija — čeprav šele v II. polčasu — z olimpijskim rezultatom nad Sparto, ki nosi sedaj krono z največ dobljenimi goli. (39) Z današnjo zmago se je Jugoslavija sigurno vsedla na drugo mesto za BSK, pa tudi Jedinstvo je poskočilo na šesto mesto pred Sarajevčane.

V Sarajevu so veljali za favorite domačini, pa je Hajduk dokazal, da njegovi zadnji uspehi na domačih tleh niso bili slučajni in je danes tudi zdoma in celo v Sarajevu odnesel obe točki. Ta izkupiček ga je dvignil na tretje častno mesto v tabeli, kjer gleda za seboj Gradjanskega iz Zagreba, ki danes lah-

ko že prvič žaluje za točko, puščeno pred 7 dnevi v Ljubljani.

Zdaj bo ligaških tekem konec za leto. (Po eni verziji je 18. december tudi še določen za to tekmo, vendar uradno razpored teh tekem še ni bil objavljen. Op. ur.) Do zopetnega igranja je slika prvenstvene tabele takale:

BSK	12	9	3	0	37	10	21
Jugoslavija	12	8	1	3	26	13	17
Hajduk	12	6	4	2	27	16	16
Gradjanski (Z)	12	7	1	4	27	11	15
Hašk	12	5	3	4	24	17	13
Jedinstvo	12	6	1	5	24	23	13
Slavija (S)	12	5	2	5	22	21	12
Bask	12	3	5	4	14	17	11
Ljubljana	12	3	3	6	12	23	9
Gradjanski (S)	12	3	1	8	15	34	7
Slavija (V)	12	2	2	8	16	31	6
Sparta	12	1	2	9	11	39	4

V naslednjem naša poročila:

Štiri točke za Beograd

Beograd, 4. decembra. Dež je precej pokvaril današnji nogometni spored v Beogradu. Ob začetku prve tekme je bilo zbranih na igrišču Jugoslavije le okoli 200 gledalcev, katerih število se je kasneje vendarte zvišalo na okoli 800. Teren je bil zelo blaten in težak in že po prvih 10 minutah prve tekme igralci niso mogli obvladati žoge, tako da je bila vsaka lepa in regularna igra nemogoča. V drugi tekmi je bilo glede tega še slabše.

Jedinstvo : Slavija (V) 1 : 0 (0 : 0)

Varaždinci so namesto nesrečnega vratarja Grimsa, ki je nedavno dobl ob BSK 9 golov, postavili vratarja Gašpariča, na desnem krilu je igral znani Solerti, ki služi vojske v Sarajevu, namesto srednjega napadalca Koprivnjaka pa je vodil napad Pavetić. Jedinstvo je nastopilo v običajni postavi.

Slavija je bila v začetku zelo v premoči, ki je povzročala Jedinstvu mnogo preglavic. Gostje so se laže znašli na terenu kakor domači, zlasti dobra je bila desna stran s Solertijem in Keržanom ter desnim krilcem Gutom. Jedinstvo je bilo mnogo slabše kakor v dosedanjih igrah in je šele po 15. min. drugega polčasa

prešlo v lahko premoč. Edini gol tekme je padel v 21. min. II. polčasa. Desno krilo J. Pažanski dobi žogo od leve in zabije neubranljivo v mrežo. Izid te tekme bi bil z delitvijo točk bolj pravičen.

Kako težak je bil teren, se najbolje vidi iz tega, da je po odmoru najprej eden igralcev Slavije zapustil igrišče, kmalu nato pa sta tudi dva igralca Jedinstva odšla v kabine. Očitno niso vzdržali!

Tekmo je sodil g. Nenković.

Jugoslavija : Sparta (S) 7 : 0 (0 : 0)

V prvi polovici igre se je že zdelo, da bo morala favorizirana Jugoslavija kapitulirati. Zemunci so bili v vsakem pogledu bolj in so stalno ogražali vrata rdečih Jugoslavij, se nikakor ni mogla znati in Zemunci so kljub težkemu terenu lepo in točno podajali ter so bili tudi v borbah med posamezniki večinoma zmagoviti. Rdeči so v napadu igrali zelo raztrgano. Aca Petrović je preveč »dribljale« in izgubljali številne žoge. Tudi obramba ni bila preveč sigurna.

V drugi polovici pa je prišla katastrofa za Zemunce, ki se je začela že v 1. min. z golom, ki ga je Aca Petrović zabil z lahkim in ubranljivim strelom. Zemunci

zdaj vidno popuščajo. V 8. min. pošlje desni krilec Domoročič lep strel z glavo naprej; desno krilo pasira na levo, žogo ujame Aca in strelja. Vratar drži in odbije, toda Perlić je na mestu in povzga na 2:0. V 12. min. prosti strel proti S. z bližine kotove erte. Udarec izvede Rakar in pošlje žogo tik pod prečko naravnost v gol. 3:0 za J. V 17. min. levo krilo Atanacković lepo centrira in Aca ni bilo težko postaviti na 4:0. V 29. min. spet prosti strel zaradi foula proti S. z daljave 20 m. žogo bje Aca na gol, med potjo se zadene branilčeve glave, spremeni smer in že je 5:0. V 39. min. je v gneči spet Aca na mestu in potisne meter od gola brez težave vanj. 6:0. Sedmi gol je ustvaril Perlić v 41. min.

Jugoslavija je imela v drugi polovici še nekaj zrelih prilik, ki pa jih ni izrabila. Težak teren je tudi v tej tekmi zahteval svoje žrtve. Dva Spartance, ki nista vzdržala, sta predčasno zapustila igrišče.

Ne baš dobro je to tekmo sodil g. Tomić.

Zaradi blatnih tal je bilo v obeh tekmah tudi več komičnih prizorov. Predvsem so bili igralci vseh moštev tako zamazani od blata, da nekaterih skoraj ni bilo mogoče spoznati.

T. Z.

Hajduk : Slavija (S) 2 : 1 (1 : 0)

Sarajevo, 4. decembra. Današnja ligaška tekma med Hajdukom in Slavijo je zelo trpela zaradi težkega terena, ker je v Sarajevu komaj pred tem močno snežilo. Igrišče je bilo ena sama brozga in sta se moštvi gibali zelo težko. Obe enajstori sta nastopili kompletni in, če bi bilo igrišče suho, bi bila tekma res lepa.

Vse do 37. min. prvega polčasa sta se obe moštvi zamaževali z dosegom gola. Tedaj pa je Jozo Matošič dobl žogo z leve in zabil vodilni gol za Hajduka. V drugem polčasu je Slavija močno pritiskala na izenačenje, toda pri vsem tem je Matošič v 14. min. spet prišel v zrelo situacijo in povisal rezultat na 2 : 0 za H. Sedaj je Slaviji šlo samo še za to, da bi vsaj zabil častni gol, kar se ji je slednjič posrečilo eno minuto pred koncem. Matekalo je krasno oddal Šalipurju, ta pa neubranljivo poslal med drogeve.

Tekmo je odlično sodil dunajski sodnik Beranek.

najboljši mož na terenu. Gole za Bratstvo sta dala Pajan 2 in Trifunović 1. Branilski par ni bil na višini. Brum v голу je rešil marsikatero nevarnost, vendar pa je pri prvem голу kumoval skupno z branilcem Korenom.

Tekmo je sodil g. Mrdjen iz Ljubljane. Navzočih je bilo okrog 300 gledalcev, ki so zelo vroče navijali za domače moštvo.

Spet senzacija v Mariboru

Zadnjeplasirana Slavija je včeraj gladko premagala enajstoričnega Mure, Maribor pa je slavil v krasnem finišu zmago nad Rapidom

V mariborski skupini je po dolgih pogajanjih in razpravah nogometni obrat zdaj spet normalen. Tudi današnja nedelja je bila izpolnjena z dvema tekmama, obema na mariborskih igriščih, kjer to pot — kar je treba posebej omeniti — ni bilo nobenega nerada in nemira. Upajmo, da se bodo v bodoče pomirili tudi vroči mariborski duhovi in bo tudi tamkaj nogometno življenje šlo svojo mirno pot, kakor v prejšnjih časih.

Senzacija dneva je bila danes zmaga Slavije nad Muro, ki je zabeležila prvo dobljeno tekmo v svojih devetih nastopih. Domača rivala Maribor in Rapid sta se razšla z dvema točkama v korist Maribora, zanimivo je, da je odločilni gol padel v zadnji sekundi igre, ko so Rapidovci že prištevali svojo točko v dobro. Vrstni red v tabeli se je menjal samo v toliko, da je Maribor z neznanjo boljše razliko golov prišel pred Rapida.

O obeh tekmah smo prejeli naslednja poročila.

Maribor, 4. decembra. Prvenstveno tekmo v LNP se je v mariborski skupini danes nadaljevalo z dvema tekmama, in sicer na Rapidovem igrišču s tekmo med Mariborom in Rapidom, na stadionu Železničarja pa s tekmo med Muro in Slavijo. Tudi današnja nedelja ni ostala brez senzacije, in sicer je zanj postrbela Mura, ki je pustila domačim obe točki. Druga tekma se je — kakor pričakovano — končala z zmago Maribora. Tekmi sta na obeh igriščih potekli popolnoma v miru in redu, kar je treba še posebej naglasiti, ker so bili incidenti na naših igriščih v zadnjem času dobesedno na dnevnem redu. Največ ljudi — okoli 600 — je bilo na igrišču Rapida, pri Železničarjih pa, se je zbralo le okoli 200 gledalcev.

Maribor : Rapid 3 : 2 (1 : 2)

Igra se je začela temperamentno in prvo besedo je prevzel Maribor. Toda ne dolgo! Kmalu je tudi Rapid prišel v element ter uprizoril teč nevarnih akcij, ki so v 15. min. rodile prvi uspeh. Krainer je zabil prvi gol za R. Rapid je še dalje pritiskal, kar mu je bilo spričo slabega starta in dodajanja nasprotnika še tem lažje. Tako je prišlo, da je v 30 min. knjižil tudi svoj drugi gol, ki ga je tokrat spravil pod streho Kržanc. Šele sedaj se je zdrnil tudi Maribor ter začel igrati nekoliko preudarnje. Že prvi napad je prinesel uspeh tudi njemu, in sicer je Tičar v 37. min. z razantnim strelom znižal rezultat na 2:1. Maribor je bil še vedno v

ofenzivi, toda Rapidova obramba mu je do odmora preprečila vsak nadaljnji uspeh.

V drugem polčasu je Maribor uvedel generalno ofenzivo, ki pa se je kmalu razbila. Igra je nato valovila sem ter tja v polju ter sta obe moštvi zamudili nekaj prilik za realizacijo. Maribor si je vidno prizadeval, da bi dosegel izenačenje, pa ni šlo. Bil je premočan poizkuševal in borben, toda slednjic je 10 minut pred koncem le pregrupiral svoje vrste. Stavi je vse na eno kocko ter uvedel konovno silno ofenzivo, ki mu je prinesla izredno lep uspeh. V 44. min. je Obersnel izenačil. Rapidovci so bili tako preseneteni, da se skoraj niso ganili. Maribor je še enkrat napadel in Janžekovič je res v zadnji sekundi dosegel še tretji in zmagosni gol za svoje barve.

Igra sama je bila sicer ostra, tekla je vendar v dovoljenih mejah, če se odštejejo nekatere sabotažne akcije na obeh straneh. Bila je slednjic tudi počna v tem, ker je dokazala, da se tudi sigurna zmaga lahko še v zadnji sekundi spremeni v poraz. Moštvi sta bili enakovredni, po poteku igre pa je Maribor današnji točki zaslužil.

V enajstoričnem Mariboru so bili posebej zanimivi dokaz različnih sposobnosti, kajti nekateri so igrali zelo poizkuševalno, drugi pa so bili spet povsem indiferentni. Napad je grešil posebno zaradi tega, ker si je dal vsiliti visoko igro, ki mu nikakor ne prija. Rapid je danes zaigral z veliko poizkuševalnostjo ker je menda hotel za vsako ceno zabrisati slab vtis pa z nedavne tekme proti Muri. Kljub temu pa ni predvajal igre, ki bi bila povsem zadovoljliva. Slabe moči je imel predvsem v napadu, ki je v zaključnih akcijah preveč oklevaj, pa tudi glede streljanja ni bil posebno uspešen. Krilci in ožja obramba so v splošnem dobro opravili svoj posel.

Tekmo je sodil g. Konič.

Slavija : Mura 2 : 1 (0 : 1)

V prvem s tekmo proti Rapidu je enajstorična Mura danes popolnoma odpovedala, kar gre deloma gotovo na račun tega, da je podcenjevala nasprotnika. Gostje so se mnogo trudili, da bi nasprotniku odvzeli vsaj eno točko, pa niso mogli nikamor. Ambiciozna Slavija je po prvem uspehu Mure zaigrala z velikim elanom in si zasluženo priborila zmago. Svoje najboljšje moči je imela v ožji obrambi, deloma pa tudi v napadu, dočim krilci niso bili popolnoma na mestu, ker so premočno podpirali napad. Njena igra je bila predvsem koristna.

Mura je bila v polju sicer premočna, toda napadalcii niso znali izkoristiti marsikaterega zrelega položaja in tako ni čudno, da so morali pustiti obe točki nasprotniku. Igra je potekla zelo fair. Sodil je g. Hobacher iz Celja.

Zgodovinski dan v atletiki

Včerajšnji občni zbor JLAS v Zagrebu je potekel v znamenju splošnega sporazuma vseh sprtih taborov

Zagreb, 4. decembra. Davi ob 8. se je v prostorih Obrnjenega zbora začel redni občni zbor JLAS, ki se je po večletnih sporih v tej sportni organizaciji končal s splošnim sporazumom in najlepšimi sklepi za bodočnost. Občni zbor je otvoril predsednik inž. Gruđen, ki je predlagal pozdravno brzojavko pokrovitelju Nj. Vel. kralju. Zastopanih je bilo 44 klubov (izmed 51), katerih pooblastila je verifikacijski odbor vsa odobrila.

Ko je bilo treba preiti na dnevni red o poročilih uprave, je predlagal delegat, da Sattler naj se izvoli ožji odbor z mandatom pretrpiti vsa sporna vprašanja in predloži sklep občnemu zboru. Sklep je bil soglasno sprejet in ožji odbor, v katerem so bili izmed Ljubljancev brata Sancina, Jenko, Jeglić in Pertot, se je umaknil v posebne prostore, medtem ko je skupščina čakala na nadaljevanje. Šeja tega ožjega odbora je trajala s kratkimi presledki skoraj do 15, ko so se delegati po opoldanski prekinitvi še ponovno sestali na občnem zboru. Pančevski delegat Sattler je zdaj sporočil radostno vest, da je mirovna konferenca v popolnem soglasju rešila vsa sporna vprašanja, narkar je občni zbor v 42 minutah absolutni ves dnevni red do izvolitve nove uprave. Po zaključnem poročilu Save Sancina iz Ljubljane je bil dolgoletni predsednik JLAS Ugrinić izvoljen za prvega častnega predsednika, nato pa so bila sprejeta vsa poročila in razrešnica stari upravi.

V novi odbor so bili izvoljeni za predsednika inž. Gruđen, za podpredsednika Tadić (Beograd) in dr. M. Mlinarić (Zagreb), za tajnika Muhvić in Pavla, za blagajnika Z. Marjan, za tehničnega referenta Stanko Tomić, v odbor pa izmed Ljubljancev Hladnik, Jenko, Pertot, geom. Černe in še nekateri.

Tudi naslednje točke dnevnega reda so bile sprejete v popolnem soglasju. Trobojni mest bo v izvedbi Zagreba po Vidovem

dnevu. O razširitvi na štirboj s Splitom bo razpravljali poseben odbor petorice. Prvi del državnega prvenstva bo v območju ljubljanske podzveze, drugi del pa v Beogradu. Mednarodna srečanja bodo v Ljubljani z Italijo ali Avstrijo ali Bavarsko, v Zagrebu s Holandsko, v Beogradu pa z Mađarsko ali komerkoli. Cross-country prvenstvo bo v Zagrebu.

Vse predloge v zvezi s tehničnimi pravilniki in vprašanji bo reševal odbor petorice. Savez se bo v bodoče imenoval Jugoslovanski atletski savez (JAS). Glede prestopov atletov iz kluba v klub je bilo sklenjeno, da bo atlet lahko nastopil v drugem klubu, če bo prinesel odpuščeno matičnega kluba. V nadaljnjem je bil imenovan odbor deveterice za redakcijo novih pravil in pravilnikov. Prihodnji občni zbor bo v Ljubljani, nato pa po vrsti na sedežih posameznih podvez. Dohodki zadnje balkanlade so bili razdeljeni po posebnem ključu, po katerem bo ljubljanska podzveza dobla 28 odstotkov. Občni zbor je izdal splošno amnestijo za vse prestopke funkcionarjev, glede onih pri atletih pa bodo sklepane podzveze. SK Svoboda in ASK Primorje iz Ljubljane sta umaknila svoja predloga za prenos sedeža saveza iz Zagreba v Ljubljano in za uveljavljenje arijskega paragrafa.

Skupščina je bila zaključena ob 17. in je trajala samo 3 ure in pol. Doseženi sporazum obeta našemu lahkoatletičnemu sportu nov razmah, kakor mu je bilo že davno tako potreben.

Gradjanski dobl

ZAGREB: Gradjanski : BSK 3 : 1 (2 : 1). Prijateljska tekma pred 4000 gledalci. V 14. min 1 : 0 po Wölfu, v 18 min 2 : 0 po Cimernaniću. BSK je v 43. min. po Valjereviću znižal na 2 : 1. Po odmoru je Wölf iz dvomilne pozicije zabil tretji gol za domače. Sodnik Višnjik ni zadovoljil niti domačih, niti gostov.

Olimpijski drobiž

Norveški smučarji se pripravljajo

Predsednik norveškega smučarskega saveza Harald Röncke je dal listino obirno zjavo o načrtih saveza za letošnjo in bodočo sezono. Na svetovno prvenstvo februarja 1939 v visoke Tatre bo Norveška poslala kompletno reprezentanco svojih najboljših tekmovalcev, vsenega okoli 20. Norvežani smatrajo to prireditvev za najvažnejšo vsega leta in bodo zato tudi tjakaj poslali svojo elito, medtem ko bodo na meddržavnem dvoboju s Finsko v Lahtiju v teku na 50 km in skokih zastopali norveške barve nove in mlade moči. Kajti Norvežani se dobro zavedajo, da bi v Lahtiju tudi z najboljšimi ne mogli mnogo doseči. Mladci se bodo na Norveškem pod vodstvom najboljših strokovnjakov pripravljali za svetovno prvenstvo 1940, ki bo na Norveškem. Za to prireditvev bodo z velikimi denarji priredili znano skakalnico v Holmenkollenu, tako da bo imela mejo najdaljših skokov pri 65 m, kar se že približuje planiškemu vzgledu. Ker se mora od letos dalje svetovno smučarsko prvenstvo izvesti v alpskih in klasičnih disciplinah obenem, bodo Norvežani leta 1940 izvedli tudi alpski del v tundrah Gausta, kjer so terenске razmere slične našim. Spored letošnje sezone je zelo bogat in hočejo na teh tekmovaljih izbrati iz mladih tekmovalcev nov kader reprezentativcev, s katerimi nameravajo tudi dalje zadržati vodilno mesto v smučarskem sportu.

Naši vojaški smučarji na olimpiadi

S posredovanjem predsednika Jugoslovanskega olimpijskega odbora dr. Stevana Hadžija in podpredsednika generala Dušana Simovića so se pristojna vojaška oblastva odločila, da bodo na V. zimsko olimpiado 1940 v Švico poslali tudi naše vojaške smučarje. Kakor smo na tem mestu že zabeležili, bo izmed smučarskih disciplin na olimpiadi v St. Moritzu na sporedu samo smučarsko tekmovaljevo vojaških patrol. To tekmovaljevo, ki je dozdaj bilo na vseh olimpiadah samo neoficijelno, bo zdaj zaradi spora med mednarodnim olimpijskim odborom in mednarodno smučarsko federacijo, edini del smučarske olimpijske panoge. Sodelovanje naše vojaške patrol, ki je dosegla že toliko uspehov na tekmah za prvenstvo Male antante, bo še povečalo in izpolnilo že sedaj zelo razviti del udeleževanja naših planiških vojaških edinic.

Urugvaj in Argentinja na nogometnem turnirju

Za Urugvajem, ki se je že davno pripravil prirediteljskemu odboru v Helsinkih za sodelovanje na olimpijskem nogometnem turnirju, se je sedaj za udeležbo odločil tudi argentinski nogometni savez. Tako je zdaj gotovo, da bosta na Finskem nastopila finalista slovitega nogometnega turnirja iz Amsterdama 1928. Na zadnji olimpiadi Urugvaj in Argentinja sploh ni bilo med turnirskimi udeleženci. Posebno resno se za olimpijski turnir pripravljata Argentinja, ki je že začela izbirati amaterske igralce, ki pridejo v poštev za to reprezentanco, da bodo z novo sezono pričeli s sistematičnim treningom.

132 olimpijskih letakov

Prirediteljski odbor XII. olimpiade je razpisal natečaj za olimpijski letak in je nanj prejel 132 zelo dobrih osnutkov, del samih znanih risarjev in slikarjev. Odbor, ki je imel izbirati najboljše in razdeliti nagrade, ni mogel med številnimi enakovrednimi in zelo uspešnimi letaki dobiti nespornega in sigurnega zmagovalca in se je zato odločil, da je vsoto za nagrade razdelil na tri enake dele in jo tako odločil najboljšim trem tekmovalcem. Zanimivo je pri tem, da so imeli vsi trije nagradjeni letaki

enako misel in enako vsebino: na vseh je glavni lik tekač, ki zmagovito prihaja na cilj. V tem tekaču tudi lahko manj spretno oko na prvi pogled spozna slavnega finskega tekača Paava Nurmiä.

Drsalni savez na delu

Jugoslovanski drsalni savez nas naproša, da bi objavili naslednje važne skleepe njegovega upravnega odbora:

Letos bo JDS priredil svoj sodniški tečaj za sodnike v umetnem drsanju in za sodnike v hokeju na ledu. Prvi del tega tečaja bo v Zagrebu, v obliki treh do petih predavanj in bo obsegal vse teorije o umetnem drsanju in hokeju na ledu. Drugi del tečaja bo praktičen in bodo v njem udeleženci opravljali tudi izpite. Tečaj bo vodil g. V. Vodišek iz Ljubljane.

Državno prvenstvo v umetnem drsanju bo konec meseca januarja 1939 v Ljubljani. Savez je to prireditvev poveril SK Iliriji, ki jo je organizirala tudi lani. Kakor znano, je lani osvojil državno prvenstvo v umetnem drsanju g. dr. Polo Schwab (Ilirija), med damami pa gdnca Palme, juniorski prvak pa je postal g. Biber. Letos se je pojavilo mnogo mladih talentov, pa bo gotovo zanimiva borba s starimi. Med mladimi bi bilo omeniti skritiča iz Zagreba, med damskim svetom pa gdnca König, Singer in Šuput, vse tri iz Zagreba.

Prvenstvo moštev v hokeju na ledu bo v Ljubljani v začetku meseca januarja 1939 v izvedbi tehničnega odbora JDS v obliki dvodnevnega turnirja, v katerem bodo nastopila vsa naša najboljša moštva v hokeju na ledu. To prvenstvo lani zaradi neugodnega vremena sploh ni bilo izvedljivo. V poštev za to konkurenco bodo prišla moštva Ilirije, KSU (Karlovac), Slavije (Sisak), Maratona, (Zagreb), Concordije (Zagreb) in ZKD Kraljice Marije (Zagreb).

O, te tašče!

»Možiček, povej mi, ali si ti izrezal iz časnika članek, kako dosežem sto let?«
»Da.«
»Zakaj pa?«
»Nisem maral, da bi ga tvoja mati dobila v roke.«

Za besedo jo je pograbil

»Od jeze bi škripala z zobmi.«
»Janeček, prinesi mami zobe! Na nočni marici v kozarcu so.«

Nepričakovan učinek

Gospod župnik sreča na cesti Pepeta in mu reče:

»Veseli me, da je moja pridiga tudi na vas učinkovala. Ko sem govoril o pobijanju gnezd nemorale, se vam je zjasnil obraz.«
»Da, potrdi Pepe.« Spomnil sem se, kje sem zadnjič pozabil klubok.«

Domača hrana

Gospod Dreta zalde s svojo boljšo polovico, zajetno, že starejšo damo v bar. Koplja lepih nožic, balet. Gospod Dreta je navdušen.

»Hm,« zamrmra, »meni seškar silne cede.«

»Sline se ti lahko cede,« odvrne njegova boljša polovica, »jedel boš pa doma.«

Zvestoba

Petelin si hoče kupiti psa. Stoji pred pasjico in si ogleduje ščene, ki mu ga ponujajo.

»Ali pa je pes tudi zvest?« vpraša nato.

»Mislim, da.« odvrne prodajalec. »Trikrat sem ga že prodal in trikrat je prišel nazaj.«

Kdaj naj potem dela

Otboženec, kako ste mogli biti tako pregrizni, da ste opolnoci vlomili pri tem gospodu in ga oropal?«

»Čuje, gospod sodnik! Ko sem bil zadnjič tu, ste hoteli vedeti, kako sem mogel biti tako predrzen, da sem pri belem dnevu napadel nekega gospoda na ulici. Kdaj naj potem sploh delam?«

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Mladina — brez mladosti?

Študent odgovarja na trditve, da je dijaštvo preobremenjeno z učenjem

Prejšnjo soboto je predaval g. univ. prof. dr. Karel Ozvald o glavnih vzrokih neuspehov na srednjih šolah, o čemer je poročalo ponedeljsko »Jutro«. Prinašamo misli študenta, ki je pred kratkim dovršil srednjo šolo, da se sliši tudi druga plat zvona.

V svojem predavanju je g. prof. dr. Ozvald povedal marsikatero bridko resnico, izrekel pa je tudi nekaj trditve, ki po mojem mnenju niso čisto v skladu z razmerami na naših šolah.

Da bi tudi nekateri izredno inteligentni učenci komaj mogli predelati predpisano učno snov in le s težavo izdelavati? Nasprotno, mnogi izredno neinteligentni učenci izdelujejo brez posebnih težav, če le niso preveč leni. Količjak inteligentnim učencem da srednja šola tako malo posla, da mnogi sčasoma izgube vsako vajo v resnem delu. Kljub dobri izpričevalom je po 8 letih enoličnega drsanja klopi in brezdelja njihovo znanje minimalno in njihovi sposobnosti — prav radi brezdelja — zmanjšane. Tragična srednje šole ne leži morda v tem, da vsako leto pade precejšen odstotek učencev, ampak v tem, da inteligentni učencem ne da zadostne izobrazbe in možnosti poln vrednega razvoja. Gospod predavatelj je sam dejal, da bi morala biti srednja šola namenjena izbrani, inteligentnejši mladini. Če je ta ideal zaradi razmer težko uresničiti v nižjih razredih, naj bo srednja šola vsaj v višjih razredih stroga in neusmiljena z vsemi neposobnimi. Posledica usmiljenja je le ta, da pozneje težko neposobni ljudje zasledijo odgovorna mesta v javnem življenju, kar je narodnim interesom v kvar.

Sposobnih učencev šola nikakor ne preobremenjuje. Krilatice o »preobremenjenosti« je brzokone nastala v času, ko so bile razmere na šolah drugačne. Da bi inteligentni učenci, ki hoče vestno izpolnjevati vse naloge, zato potrebovali do 10 ur dnevno, more trditi le, kdor s šolo nima neposrednega stika. Te dni sem se o teh stvareh posvetoval s srednješolci samimi in morem reči, da povprečen — ne posebno inteligenten — učenec žrtvuje šolskim stvarjem povprečno kvečjemu 2 do 3 ure dnevno. To številko bi namreč dobil, če bi čas učenja enakomerno razdelil med vse delavnike. Inteligentnejši učenci porabijo četrtino tega časa, ali pa še manj. Ne poznam še razreda, kjer bi imeli toliko domačih nalog, da bi vsak dan zanje bilo treba več ur dela. V našem razredu na primer smo skoraj vse domače naloge na skrivaj napisali v šoli. Večina učencev se po cele tedne ni skoro nič učila. Ali je bila to preobremenjenost?

Dijak, ki se mora toliko učiti, da mu primanjkuje časa, je brez dvoma izjema. Ta je ali pretirano pedanten (često zaradi priganjanja staršev), ali se ne zna sistematično učiti, ali pa je premalo nadarjen za šolo.

Ne tajim, da je učni načrt potreben izpremembe, da bi se dal v marsičem izboljšati. Skodljivo pa bi bilo skrajšati ga v celoti, zmanjšati že itak premahne zahteve, ki jih stavlja šola učencu, ker bi s tem njena raven še bolj padla. Mnogo je takega, kar nima pomena niti za praktično življenje, niti za splošno izobrazbo, niti kot »duševna

vaja« in kar bi se moglo brez škode izpustiti. Zato pa bi mogli in morali učni snovi še mnogo koristnega dodati, kajti preobremenjenost srednje šole je fraza, je bajka — le del staršev jo iz razumljivih razlogov rad verjame. Sedanja učna snov je tako ravna, da se inteligentni učence ob njej dolgočasijo, ker mu ne daje niti toliko duševnega dela, kolikor je za njegov razvoj potrebno. Šola mu žal tudi ne da mnogo pobude k samostojnemu delu in razmišljanju, to delo si mora poiskati sam.

Oglejmo si šole drugod, kjer so uspehi boljši in vprašajmo, ali tam morda zahtevajo še manj kakor pri nas! Vzrok neuspehom je v velikih meri ta, da je v srednji šoli mnogo učencev, ki so zanjo nezmožni. Dober profesor mora tudi tu najti pravo pot in pravo rešitev. J. K. st. chem.

dovanega in umazanega kolesarja. Stražnik je uspešno interveniral, da sta se prizadeta pobotala.

Obup mlade služkinje

V Kamniški ulici 18. si je danes ob 11. dopoldne v samomorilnem namenu pognošila krogljo v levo stran prsi 17-letna služkinja Jožefa Zupanc. Poklicani reševalci so jo odpremili v splošno bolnišnico. Pravijo, da njeno stanje k sreči ni nevarno. Kaj je mladenko napotilo, da je segla po kroglju, še ni znano.

Nesreča pri padcu

V gostilni »Balkan« je hotela 29-letna natakaričica Marija Cudrova izmenjati žarnico v gostilniški sobi. Pristavila je stol, stopila nanj, pri tem pa ji je izpodrsnilo in je padla tako nesrečno, da si je zlomila levoico. Reševalni voz jo je odpremil v bolnišnico.

Lastni izdelki slaščičarne

PETRIČEK

Bonboni, bonboniere, čajno pecivo, marcipan, nougat in druge specialitete

Prodajamo izključno lastne izdelke

Objave

Nov grob. Na Sv. Petra nasipu 49 v Ljubljani je umrla zasebnica gđc Franja Drolava. Ugledno pokojnico bodo jutri ob 14. spremlili k večnemu počitku. Blag ji spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Miklavževanje Sokola. Vič bo danes ob 17.30 za mladino, drevi ob 20. pa za odrasle. Po večernem nastopu Miklavža zabava in ples. Darila se sprejemajo od 15. dalje v pisarni Sokolskega doma. Vabilno!

Ljubljanski Sokol v Narodnem domu vabi na Miklavžev nastop za mladino, ki bo drevi ob pol 17. uri. Darila se sprejemajo do 15. ure v društveni pisarni. Da ne bo neujubih zamenjav, naj bodo imena in naslovi na zavrtkih točno in čitljivo označeni.

Sadarska podružnica Siska. Katere sadne sorte bi bile priporočljive za naše vrtove nam bo pojasnjeval na podlagi izkušenj g. Ivan Brečeljnik v torek 6. t. m. ob pol 20. v ljudski šoli na Gasliški cesti.

Maribor preko nedelje

Maribor, 4. decembra

Krasna, solnčna nedelja. Več Maribor je bil na promeni in je neprisiljeno vremenom konjunkturo izbral za prijeten promenadni sprehod, ki je združil staro in mlado. Mariborske trgovine so bile danes na Miklavžovo nedeljo odprte. V programu današnje nedelje je bilo več prireditvev, miklavževanj raznih društev, predvsem sokolskih. Bili so tudi nekateri predvillni shodi, v franciskanski cerkvi pa je škof blagoslovil novi zvon, ki je največji v Jugoslaviji. Kulturni Maribor pa se je zgrnil snovi v Narodno gledališče k slovesni

ske povezanosti mariborskih slikarjev in pleskarjev. Osrednja točka snočnega jubilejnega zbora pa je bila izročitev diplomi na zadnji skupščini izvoljenim častnim članom Ivanu Lorberju, Francu Zelezniku, Josipu Holzingerju, Jurju Jutersniku ter Andreju Pezdiku, ki so si stekli za razvoj mariborske organizacije slikarjev in pleskarjev obilo zaslug.

200 sudetskih Nemcev, ki žive v Mariboru, je danes dopoldne odpotovalo s posebnim vlakom v Graec, da se udeleže dopolnilnih volitev za državni zbor.

Maribor za češke begunce

Včeraj popoldne in danes dopoldne je šolska mladina marljivo pobrala prispevke za težko prizadete češke begunce. Nabiranje prostovoljnih darov je organiziral tukajšnji sreski odbor Rdečega križa. Mariborčani so rade volje in z odprto bratsko roko prispevali za trpeče brate ter s tem pokazali svoje toplo, slovansko srce. Nabiranje je v moralnem kakor tudi v gmotnem oziru popolnoma uspelo.

Čez drn in strn

IZVOR

Rodil se je 1. junija 1885 v Kaplji vasi pri Komendi. Izšel je iz Orla. (»Slovenec«, 25 XI.)

GRESNIKI IN NORCI

Po mnenju Grebenčevem srbjski srednjeveški vladarji niso bili gresniki in norci, ki bi gradili tolike samostane zato, da bi olajšali svojo vest in delali dobra dela (»Slovenec«, 20. XI.)

TRI POLOVICE

Navidezno skromno deževje v tretji polovici novembra, je povzročilo po naših krajih velike nalive. (»Slovenec«, 23. XI.)

POLITIČNI STIL

Navidez so rušili drug drugega, v resnici pa so rušili vsi le našo pravo slovansko katoliško skupnost in njegovega voditelja... Prelomite takoj s stariimi pokreti! (»Slovenski delavec«, 26. XI.)

VENDAR

Dom društev, ki se bore za treznost in proti alkoholu, so odprli v nedeljo v Belgradu... Dom je skromen, vendar pa so abstinenti in dolgi letih vendare zbrali denar zanj. (»Slovenski dom«, 29. XI.)

K SREČI

Zvečer je zaprl lokal in odšel domov. Presenečen je bil, ker je našel večna vrata odklenjena. Komaj je stopil noter, je že skočil nekdo proti njemu in zamahnil z nožem. K sreči ga je neznanec zadel v roko, nato pa pobegnil. (»Slovenski dom«, 30. XI.)

premieri Verdijeve »Aide«

Gledališče je bilo nabito polno hvaležnega in za lepo glasbo navdušenega občinstva, ki je izkazalo priznanje vnetemu prizadevanju gledališke uprave in vsega ansambla, da doseže »Aide« tudi na mariborskem odru čim lepši in čim prepričevalnejši uspeh. Gledališka dvorana je bila nabito polna, občinstvo je toplo in prisrčno dajalo duška svojemu navdušenju. Posebno učinkovita je bila razkošna scenarija, kostumi so bili novi, predstava je bila zamišljena seriozno, dostojno. Za Maribor je bila sobotna premiera prava kulturna senzacija, saj nismo doslej še videli »Aide« na mariborskem odru in saj si ni mogel nihče predstavljati, da jo bo mogoče sploh kdaj na našem odru uprizoriti.

Zlati jubilej mariborskih slikarjev

Sinoči so proslavili člani tukajšnjega združenja obrtnikov slikarskih in sorodnih strok pri Gambriču 50-letnico živahnega in plodonosnega delovanja stanovske organizacije, ki je mnogo storila za koristi in dobrobit svojega članstva. Tej svečanosti mariborskih slikarjev so prisostvovali tudi delegati Zveze slikarskih mojstrov za dravsko banovino. Slavnostni zbor je potekel v znamenju čvrste stanov-

S puško je užugala rokomavha

V stanovanju posestnice Cecilije Šarmanove v Selnici ob Dravi sta se pojavila dva moška, ki sta kazala čudno obnašanje. Šarmanova je bila sama doma in si je bila takoj v svesti, za kaj gre. Stekla je v sobo po lovsko puško svojega moža, ki je visela na steni. Stopila je pred sumljiva rokomavha ter zahtevala od obeh, naj se odstranita. Rokomavha sta začutila spricho tega energičnega nastopa posestnice Šarmanove toliko respekt, da sta jo ucvrila v temno noč. Šarmanova je zadevo prijavila orožnikom, ki so takoj ubrali pravilno sled in zajeli 44-letnega brusarja Filipa Čepa s Pobrežja in 41letnega cigana Andreja Bajsa iz Radvanja, ki sta pri zaslišanju zatrjevala, da sta hotela v notranjost stanovanja le radi tega, češ da stanuje tamkaj neki moški, ki jima dolguje že tri leta 300 dinarjev. Zadeva se bo končala pred sodniki in je vprašanje, če jima bodo sodniki verjeli.

Naše gledališče

D R A M A

Torek, 6.: Zaprtro.

Sreda, 7.: Labodica. Red B.

Cetrtek, 8. ob 15.: Snegulčica. Izven. Znižane cene. Ob 20. Dobružda 1916. Izven.

Drobni dogodki

V stanovanje lesnega trgovca Maksa Kende v Selnici ob Dravi je vlomil še nezsleden storilec, ki je s silo odprl blagajno ter izginil s splenom 2516 dinarjev. Dejanja je osumljen neki 40-letni moški, ki so ga videli ljudje, ko je v potikal okoli Kendove hiše.

Z lugom se je nevarno opekel 35-letni delavec Ivan Škerbot, iz Limbuša, ki so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so dognali težje opekline po hrbtu in rokah.

Marija F. iz Meja je v obupu segla po lizolu, pa so jo rešili v zadnjem trenutku.

Razburljiva rabuka je nastala snovi v neki gostilni v Frankopanovi ulici. Tonček, Franček in Mihec so se ob dobri kapljici še za silo razumeli. Te vesele harmonije pa je bilo konec, ko je bilo treba odrajtati ceho. Padle so psovke, sledil je spopad, ki se je končal s tem, da so kozarci frčali po zraku. Rabuka se je nadaljevala na cesti, kjer so jo potem trije vinski bratci ob bližajočih se korakih varnostnega organa odkurili v gluho noč.

Okoli 13. ure je nastal na Grajskem trgu karambol med motociklistom in kolesarjem. V trenutku se je zgrnila množica radovednežev, ki si je ogledovala poško-

Objave

Nov grob. Na Sv. Petra nasipu 49 v Ljubljani je umrla zasebnica gđc Franja Drolava. Ugledno pokojnico bodo jutri ob 14. spremlili k večnemu počitku. Blag ji spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Miklavževanje Sokola. Vič bo danes ob 17.30 za mladino, drevi ob 20. pa za odrasle. Po večernem nastopu Miklavža zabava in ples. Darila se sprejemajo od 15. dalje v pisarni Sokolskega doma. Vabilno!

Ljubljanski Sokol v Narodnem domu vabi na Miklavžev nastop za mladino, ki bo drevi ob pol 17. uri. Darila se sprejemajo do 15. ure v društveni pisarni. Da ne bo neujubih zamenjav, naj bodo imena in naslovi na zavrtkih točno in čitljivo označeni.

Sadarska podružnica Siska. Katere sadne sorte bi bile priporočljive za naše vrtove nam bo pojasnjeval na podlagi izkušenj g. Ivan Brečeljnik v torek 6. t. m. ob pol 20. v ljudski šoli na Gasliški cesti.

Zmagovalec

»Kako gre tvojemu bratcu, Mihec?«
»V postelji leži. Bolan je.«
»Kaj pa mu je?«
»Igrali smo se, kdo se bo sklonil najdalje iz okna, pa je on zmagal.«

Zidovska

»Kako je bilo v letovišču, gospod Abraham? Kje ste pa stanovali?«
»Pri nekem kmetu.«
»In kako je bilo s hrano?«
»S hrano je bila pa čudna: Najprej je poginil prašič in smo pet dni jedli svinjino. Potem je poginila krava in teden dni smo žulili govedino. Ko pa je naposled zbolela še kmetica, me je obšla groza in sem jo meni nič, tebi nič odkulil.«

Med sejmarji svetega Miklavža

Ljubljana, 4. decembra

Šotori sejmarjev so sivi kakor megla, ki je zavila mesto v svoj hladni plašč. V nunski cerkvi je pravkar minila velika maša. Množice pobožnih meščanov naglo zapuščajo božji hram in se ustavljajo pri sejmarjih. V ušesih jim še odzvanja petje orgel in duhovnikova molitev, ko že prislukujejo možu, ki pod svojim velikim sončnikom prepričevalno razlaga skupini poslušalcev:

»Gospodje, prepričajte se sami — kao najboljši razizmeser... Njegove besede za trenutek utonejo v vrvenju sejmarjev, vzkljik prodajalcev in kupcev in enakomernem refrenu: Šibe, korobačil! In spet ga slišite, ko razlaga v zmesi slovensčine, srbohrvaščine in nemščine: »Če enkrat namažete remen in probate... Na njegovi zaslini miži leži šop umazanih ženskih las, ki jih s pravkar nabrušenim nožem reže kakor ilustracijo k svojim razlagi. Zdjaj pa zdaj poprosi tega ali onega izmed poslušalcev, da mu blagovoli pokazati svojo z dlakami obarvano roko in mu dovoli, da jo sme z nožem obriti. Gledalci so očitno zadovoljni z rezultatom, ker ta ali oni že počasi vleče iz žepa denarnico, mojšter pa še glasneje ponavlja: »Prepričajte se sami, gospodje, kao najboljši razizmeser... Tako torej, nekaj za odrasle.

Sodobni otroci pa ljubijo glasne igrače. Piščalke vseh vrst, žabice, kanarčki, miske, petelinčki, — vse mora danes peti, živčigati ali se kakorkoli drugače oglašati, če hoče vzbuditi otrokovo zanimanje. Zato je Miklavžev sejem poln žvrgolenja, piskanja, živčiganja, cviljenja.

Stara ženica s svojimi ostarelimi rokami navija majhne kanarčke, ki ubogljivo pojejo kakor prave ptičke.

»Dobro je, gospod, ja sam se pomutjalas, se opravičuje kupcu, ki mu je predrago zaračunala takega pojčega kanarčka.

Kongresni trg je ko miniatura slika angleških parkov, kjer se okoli najrazličnejših govornikov, misijonarjev in pridigarjev zbirajo angleški meščani in vneto poslušajo.

Na umazani miži gori primus. Lonci z vodo, steklenica bencina, umazane krpe, vse to tvori čisto posebno tihotajbo. Meščani ubogljivo duhajo steklenico čistega bencina, ki jim jo prodajalec pririva tik pod nosove, da se sami prepričajo, da tu ni nobene »oprtnije« vmes, in da to ni morda kakšen avtomobilski bencin... »Čisti sve madeže razven tinte, izvolite, gospoda...« Počasi se pred prodajalcem veča kupček drobiža, ljudje pa vtikajo majhne zavitke čudodelne maže v žepo svojih nedeljskih plaščev in se nasmihajo, kakor bi hoteli reči: Dosti sicer ne verjamem v ves ta miš-maš, poizkusim pa vseeno lahko...

»Pčakajte, gospod, pa nisam ja brusale« vpije mojšter za razizmeserje nad svojimi poslušalci, ki mu vneto ponujajo svoje stare žepne nože.

Dve majhni punčki žalostno gledata druga na drugo. Ene je položena v škatlo iz lepenke, oblečena je v svetlo krilce in imar deča lička. Druga pa stoji ob stojalu, oblečena je v preprosto zimski plašček in č veljčke, ki so bili nemara že lani novi.

»Mama, tistole punčko!«

Mama jo vleče naprej in nejevoljno g drinja:

»Ne morem. Če bi ti jo Miklavž prinesel...«

»Ovako nalivno nero, dohobite...«

stoj kao reklamo... Nazaj ga zavijte, pero piše kao novo, padne vam na tla, kar se zgodi tudi z zlatimi peresi, piše kao novo...»

Mamo in deklico so ljudje potisnili naprej, rdečelična punčka pa je ostala v škatli iz lepenke. Brezbrzično se prerivata mati in hčerka mimo zastopnika tovarne peres. »Tri peresa ne stanejo 15 dinarja, temveč samo deset dinarjev! In ko razložijo, da eno tako pero velja več kakor tri sto navadnih peres in da vam povrh tega tovarna poklanja za Miklavža še lepo nalivno pero »penkala«, ki je »kompozicijska« aluminija in zlata, se ljudje skoraj ne morejo več ubraniti izkušnjam. Najprej eden, potem drugi in tretji odpirajo denarnice in jemljejo iz njih drobiž.

Iz megle rosi droben dež in kmalu bodo ob pločnikih zagorele luči. Šotori sejmarjev bodo postali še bolj sivi. Takrat se bodo na premnogh oknih prikazali krožniki ali čevlji, majhni otroški čevljički, skrbno očiščeni, nekateri lakasti, drugi s preluknjanimi podplati. In vanje bo čez noč veliki svetnik Miklavž naložil darov, enemu več, drugemu manj, kakor je pač zmerom na tem svetlu

O. Jelen

Metka se noče omožiti

Ura je devet zvečer. Jazz igra in po gladkem parketu plesne dvorane se suče nekoliko parov. Pri majhni mizi stoji prikupen, dobro oblečen gospod in pije whisky s sodavico.

Metka se je pošteno napila, da ne bi izgubila poguma, potem pa je vstala, se mirno približala prikupnemu gospodu ter mu prisolila zausnico. Godba je utihnila. Plesoči pari so se radovedno zbirali okrog deklice in gospoda. Gospod se je oziral, kakor da ga je pravkar nekdo zbudil iz najtrdnjega spanja... Metka ga je zvedavo ogledovala: kaj bo neki zdaj storil!

Najprej ji je v zso prisobenostjo in s smehljajem poljubil roko. Potem ji je galatno oblekel plašč, si vrigel kožuh čez roko ter zapustil dvorano. Spodaj v veži je začela deklica milo jokati.

»Ne jokajte se vendar,« je prosil.

»Moram ga vzeti,« je ihtela. »Morala ga bom vzeti. Uhuhu.«

In spet so se ji ulile debele solze po licih.

Prikupni gospod ni vedel, kaj bi. Ni vedel kaj in kako in zakaj... Peljal je torej lepo deklico v bližnjo kavarno. Rad bi bil vedel... ah, ne smel bi bil biti tako radoveden...

»Povejte mi torej,« je začel ljubeznivo, »zakaj neprestano jokate... In kakaj ste mi prisolili tako zausnico...«

»Ali vas je bolelo?« se je poskušala nasmejati. Otirala si je solze. Starši me silijo... je začela počasi pripovedovati in ga je sanjavo gledala z velikim črnimi očmi, »da se pročim z bogatim starim lesnim trgovcem Jaz pa ga nimam rada...«

»Kaj menite...«, je zašepetala, »ali bo tudi še zdaj vztrajal na poroki z menoj? Morda mu to zadostuje, da...«

Mladi mož ni odgovoril, samo gledal jo je neprestano. Neizmerno mu je ugajala.

»Morda se mi boste v duhu posmehovali,« je dejal čez nekaj časa. »Jaz pa verujem in usodo... Morda to

niti ni bilo naključje, da ste ravno meni dali tisto zausnico.«

»Da to ni bilo naključje?« je tiho zašepetala.

»Da, morda je usoda sklenila, da postanete moja žena!«

»Ne razumem vas,« je komaj slišno vzdihnila. »Dalj sem vam zausnico, vi pa me hočete vzeti za ženo?«

»Seveda,« se je zasmel. »In sicer čim prej! Upam, da mi boste dali prednost pred stariim lesnim trgovcem!«

In tako se je tudi zgodilo. Kmalu sta bila srečna zakonca. On je bil srečen, ker jo je ljubil, ona je bila srečna prvič, ker ga je tudi ljubila, in drugič, ker se ji ni bilo treba poročiti s stariim lesnim trgovcem.

Tisti trgovec je kajpak živel samo v njeni domišljiji. Tega pa ni njen mož nikoli izvedel.

Tudi ni izvedel, da je ta trik že enkrat uporabila brez uspeha...

Kamparman

beseda 1 Din davek
Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Dopisi

Beseda 1 Din davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Gotovo še ni vsem znano

kje se najbolje in najceneje zabavamo?

Zato pridite še danes in prepričajte se da le v gostilni pri »PANJU« v Vegovi 10, se najbolje počutite.

Čečijo se razna doletenjska in štaterska vina, savokrstna topla in mrzla jedila, vsak dan in vsak večer igranje klavirja, petje in še mnogo drugih domačih zabav, zato znanjšje vedno in ob vsaki priliki samo v Vegovo ulico k Panju.

Tudi sv Miklavž bo bogato obdaroval vse dobro doše goste dne 5. ob 11 zvečer. Darila se hvaležno sprejema. Se pripravite!

TONJE HUC
2210-18

Prodaja

beseda 1 Din davek
Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Poceni odprodaja

2000 parov snežk štev 35-38 din 39 štev 37-38 din 49 štev 39-40 din 55

za »Retorn« snežke za 30% popust Trgovci popust

Vetrotrovnica »čevlji«

ALEXANDER OBLAI
v Petra c. 18 tel 24 32 362-6

Karmaha,

ki se odlikuje posebno z analizo človeškega značaja, dela na strogo znanstveni bazi grafologije in daje vsakemu za nastopajoče dogodke pismene navete, ki vam bodo koristili vse vaše bodoče življenje. Obiske sprejema v Ljubljani, hotel Soba, Sv. Petra c. vsak dan od 9. do 12. dop. in od 15. do 19. popoldne. Odgovorja tudi na došlo korespondenco v Ljubljani ostane do 20 decembra.

Ura

Jutra Stanko Virant

Ura

Jutra Stanko Virant

Ura

Jutra Stanko Virant

Ura

Jutra Stanko Virant

Veštevilne poklone

za Vaš izredni izgled boste prejeli, ako se boste posluževali KHASANA rdečila za ustne in za lice. KHASANA daje obrazu lepoto in mladostno svežost, ne da bi se slutila njega uporaba. Obe sta odporni proti slabemu vremenu, vodi in poljubom.

Za diskreten ton: Superb. za živahnije učinkovanje: Corail ali Carmine, za zagoreli izgled: Khasana-Soleil.

KHASANA

Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Po daljšem trpljenju nam je dne 4. decembra 1938 umrla naša draga, dobra teta in svakinja, gospodinja

FRANJA DROL

ZASEBNICA

Na zadnji poti jo spremimo v torek, dne 6. decembra 1938 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra nasip šte. 49, v pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, MARIBOR GRADEC, dne 4. XII. 1938.

Žalujoci ostali: DR. STANKO BREGAR, VILI in MA RIJA BURMDORFER ter ostalo sorodstvo.